

3.5.2016

JELENTÉS

az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetségről
(2015/2277(INI))

Fejlesztési Bizottság

Előadó: Maria Heubuch

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS.....	22
VÉLEMÉNY A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	27
AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE	38
NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN	39

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetségről (2015/2277(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődésről szóló csúcstalálkozójára, valamint a Közgyűlés által 2015. szeptember 25-én elfogadott „Világunk átalakítása: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend” című záródokumentumra, és különösen az abban meghatározott fenntartható fejlesztési célok közül a 2. célra, nevezetesen az éhség felszámolására, az élelmezésbiztonság és a jobb táplálkozás elérésére, valamint a fenntartható mezőgazdaság előmozdítására,¹
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezményét aláíró felek által 2015. december 12-én elfogadott párizsi megállapodásra,²
- tekintettel az Afrikai Unió (AU) által 2002-ben elfogadott átfogó afrikai mezőgazdasági fejlesztési programra (CAADP),³
- tekintettel az AU államfőinek 2003. évi maputói (Mozambik) csúcstalálkozójára, amelyen az AU kormányai megállapodtak, hogy teljes nemzeti költségvetésük több mint 10 %-át a mezőgazdasági ágazatba fektetik,⁴
- tekintettel az AU állam-, illetve kormányfőinek 2012. júliusi gyűlésére, amely a 2014-es évet az „Afrikai mezőgazdaság és élelmezésbiztonság évének” nyilvánította⁵ a CAADP elfogadásának tizedik évfordulója tiszteletére,
- tekintettel az AU államfőinek Malabóban (Egyenlítői-Guinea) tartott csúcstalálkozásán 2014. június 27-én elfogadott, a „Gyorsított mezőgazdasági növekedés és átalakulás a közös jólét és a javuló megélhetés érdekében” című nyilatkozatra, mellyel az AU kormányai megerősítették arra irányuló kötelezettségvállalásukat, hogy közkiadásaiknak legalább a 10 %-át a mezőgazdaságra fordítják,⁶
- tekintettel a G8-ak 2009-es Aquilai Élelmezésbiztonsági Kezdeményezésére,⁷
- tekintettel a mezőgazdasági, földművelésügyi és állattenyésztési miniszterek 2009. áprilisi közös konferenciáján Addisz-Abebában (Etiópia) elfogadott, afrikai termőföld-politikai keretre és iránymutatásokra (F&G)⁸, valamint az AU államfői által a 2009 júliusában Sirtében tartott csúcstalálkozón elfogadott, a „Termőfölddel kapcsolatos kérdések és kihívások Afrikában” című nyilatkozatra⁹, amely sürgeti az afrikai

¹ ENSZ közgyűlési határozat, A/RES/70/1.

² ENSZ [FCCC/CP/2015/L.9/Rev.1](#)

³ <http://www.nepad.org/system/files/caadp.pdf>

⁴ Assembly/AU/Decl.7(II)

⁵ Assembly/AU/Decl.449(XIX)

⁶ Assembly/AU/Decl.1(XXIII)

⁷ <http://www.ifad.org/events/g8/statement.pdf>

⁸ <http://www.uneca.org/publications/framework-and-guidelines-landpolicy-africa>

⁹ Assembly/AU/Decl.1(XIII) Rev.1

termőföld-politikai keret és iránymutatások hatékony megvalósítását,

- tekintettel az AU mezőgazdasági, vidékfejlesztési, halászati és akvakultúrával kapcsolatos ügyekért felelős minisztereinek 2014. május 1–2-án Addisz-Abeában tartott közös konferenciáján elfogadott, afrikai termőföldalapú nagy volumenű beruházásokról szóló irányelvekre,¹
- tekintettel az afrikai civil társadalmi szervezetek által 2013 májusában kiadott „Az afrikai mezőgazdaság modernizálása – Kinek jó?” című nyilatkozatára,²
- tekintettel a nyugat-afrikai mezőgazdasági kistermelői szervezetek 2014. március 13-i djimini nyilatkozatára,³
- tekintettel a FAO 2004. évi „Önkéntes irányelvek a megfelelő élelmezéshez való jog fokozatos érvényesítésének támogatására a nemzeti élelmezésbiztonság keretében” című dokumentumára,⁴
- tekintettel a mezőgazdasági ismeretekről, tudományról és fejlesztési technológiáról szóló nemzetközi felmérés (IAASTD) „Mezőgazdaság válaszút előtt” című 2009. évi jelentésére,⁵
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára,⁶
- tekintettel a nőekkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló 1979. évi egyezményre (CEDAW),⁷
- tekintettel az emberi jogok és a népek jogainak 1987. évi afrikai chartájára,⁸
- tekintettel az őslakos népek jogairól szóló 2007. évi ENSZ-nyilatkozatra,⁹
- tekintettel az ENSZ fejlesztésalapú kilakoltatásokról és kitelepítésekről szóló 2007. évi alapelveire és iránymutatásaira,¹⁰
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által 2011-ben jóváhagyott, az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó 2011. évi irányelvekre¹¹, valamint az OECD multinacionális vállalatokra vonatkozó, 2011-ben frissített iránymutatásaira,¹²
- tekintettel a hatékony fejlesztési együttműködésre irányuló 2011. évi puszani

¹ <http://www.uneca.org/publications/guiding-principles-large-scale-land-based-investments-africa>

² <http://acbio.org.za/modernising-african-agriculture-who-benefits-civil-society-statement-on-the-g8-agra-and-the-african-unions-caadp/>

³ https://www.grain.org/bulletin_board/entries/4914-djimini-declaration

⁴ <http://www.fao.org/docrep/009/y7937e/y7937e00.htm>

⁵ <http://www.unep.org/dewa/Assessments/Ecosystems/IAASTD/tabid/105853/Defa>

⁶ https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=IV-4&chapter=4&lang=en

⁷ <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/>

⁸ <http://www.achpr.org/instruments/achpr/>

⁹ http://www.un.org/esa/socdev/unpfii/documents/DRIPS_en.pdf

¹⁰ <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Housing/Pages/ForcedEvictions.aspx>

¹¹ <https://www.unglobalcompact.org/library/2>

¹² <http://www.oecd.org/corporate/mne/oecdguidelinesformultinationalenterprises.htm>

partnerségre,¹

- tekintettel a földművelés, a halászat és az erdőgazdálkodás felelősségteljes irányítására vonatkozó 2012. évi önkéntes iránymutatásokra (VGGT),²
- tekintettel az új növényfajták védelméről szóló, 1991. évi nemzetközi egyezményre (UPOV-egyezmény),³
- tekintettel a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló 2001. évi nemzetközi egyezményre (ITPGRFA),⁴
- tekintettel a biológiai sokféleségről szóló 1992. évi egyezményre, valamint az ahhoz kapcsolódó, a biológiai biztonságról szóló 2000. évi Cartagena Jegyzőkönyvre, továbbá a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésről, valamint a hasznosításukból származó hasznok igazságos és méltányos megosztásáról szóló 2010. évi Nagojai Jegyzőkönyvre,⁵
- tekintettel a biológiai biztonságról szóló afrikai modelljogszabályra,⁶
- tekintettel a Frankofónia Parlamenti Közgyűlése által 2012. július 12-én elfogadott, az élelmiszer-önrendelkezést szolgáló földtörvényről szóló állásfoglalásra,⁷
- tekintettel az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlés által 2013. november 27-én Addisz-Abeában elfogadott, az AKCS-országokban folytatott állattenyésztés társadalmi és környezeti hatásáról szóló állásfoglalásra,⁸
- tekintettel a 2010. március 31-én elfogadott „A fejlődő országok élelmezésbiztonsági kihívásainak kezeléséhez nyújtott segítség uniós szakpolitikai kerete” című bizottsági közleményre⁹, valamint a 2010. május 10-én elfogadott, a szakpolitikai keretre vonatkozó tanácsi következtetésekre,¹⁰
- tekintettel az élelmezés- és táplálkozásbiztonságról szóló, 2013. május 28-i tanácsi következtetésekre,¹¹
- tekintettel a Bizottság táplálkozásról szóló, 2014. júliusi cselekvési tervére,¹²
- tekintettel a fejlődő országok élelmezésbiztonsági kihívásainak kezeléséhez nyújtott segítség európai uniós szakpolitikai keretéről szóló, 2011. szeptember 27-i

¹ <http://www.oecd.org/development/effectiveness/busanpartnership.htm>

² <http://www.fao.org/nr/tenure/voluntary-guidelines/en/>

³ <http://www.upov.int/upovlex/en/conventions/1991/content.html>

⁴ <http://www.planttreaty.org/>

⁵ <https://www.cbd.int/>

⁶ <http://hrst.au.int/en/biosafety/modellaw>

⁷ http://apf.francophonie.org/IMG/pdf/2012_07_session_58_Resolution_Regulation_du_foncier.pdf

⁸ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2014.064.01.0008.01.ENG -

⁹ COM(2010)0127

¹⁰ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/114357.pdf

¹¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/137318.pdf

¹² SWD(2014)0234,

állásfoglalására,¹

- tekintettel a fejlődő országbeli reziliencia- és katasztrófakockázat-csökkentéséről szóló, 2013. december 11-i állásfoglalására,²
- tekintettel „A tulajdonjogok, a tulajdoni rend és a jólét megteremtésének szerepe a szegénység felszámolása és a fenntartható fejlődés előmozdítása szempontjából a fejlődő országokban” című, 2014. március 13-i állásfoglalására,³
- tekintettel a Tanzániáról, nevezetesen a nagyarányú földszerzés kérdéséről szóló, 2015. március 12-i állásfoglalására,⁴
- tekintettel a termőfölddel és a vízzel kapcsolatos küzdelmek globális konvergenciájáról szóló nyilatkozatra (Declaration of the Global Convergence of Land and Water Struggles), amely a 2015 márciusában, Tuniszban megrendezett Szociális Világfórumon született⁵;
- tekintettel a „2015. évi milánói világkiállítás: Bolygónk élelmezése – Életre szóló energia” című 2015. április 30-i állásfoglalására,⁶
- tekintettel az afrikai civil társadalom abbéli követelésére, hogy vegyék fel az élelmiszer-önrendelkezés és az élelemhez való jog témáját a G7-ek 2015. júniusi, Németország elnökségével tartott csúcstalálkozójának napirendjére;⁷
- tekintettel a 2015. évi világkiállításon „Bolygónk élelmezése: életre szóló energia” címmel létrejött és több mint egymillió személy – állam- és kormányfők, valamint egyszerű polgárok – által aláírt Milánói Chartára⁸, amely arra hívja fel minden polgár, szervezet, nemzeti vagy nemzetközi vállalat és intézmény figyelmét, hogy mindenkinek felelősséget kell vállalnia azért, hogy garantálhassuk a jövő generációi számára, hogy élhessenek az élelmiszerhez való jogukkal, és kötelező erejű kötelezettségvállalásokat tartalmaz, hogy ténylegesen világszerte biztosíthassuk az élelmiszerhez való jogot;
- tekintettel arra, hogy az ENSZ Élelmiszerbiztonsági Bizottsága megfelelő fórum arra, hogy megállapodás szülessen az e kérdésre vonatkozó nemzetközi szakpolitikai iránymutatásról, és hogy ez az a fórum, ahol minden érintett fél képviselheti a véleményét;
- tekintettel a Milánó városa által támogatott és a világ 113 városa által aláírt, 2015. október 15-i Milánói Városi Élelmiszer-politikai Paktumra⁹, amelyet az Egyesült Nemzetek Szervezete főtitkára, Ban Ki Mun számára nyújtottak be, és amely kiemeli, hogy a városok központi szerepet töltenek be az élelmiszerpolitika alakításában;

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0410.

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0578.

³ Elfogadott szövegek, P7_TA(2014)0250.

⁴ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0073.

⁵ <http://viacampesina.org/en/index.php/main-issues-mainmenu-27/agrarian-reform-mainmenu-36/1775-declaration-of-the-global-convergence-of-land-and-water-struggles>

⁶ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0184.

⁷ <http://afsafrika.org/wp-content/uploads/2015/05/AFSA-Demands-to-the-Germany-G7-Presidency-Agenda.pdf>

⁸ http://carta.milano.it/wp-content/uploads/2015/04/English_version_Milan_Charter.pdf

⁹ <http://www.foodpolicymilano.org/wp-content/uploads/2015/10/Milan-Urban-Food-Policy-Pact-EN.pdf>

- tekintettel az etiópiai helyzetről szóló, 2016. január 21-i állásfoglalására,¹
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság által 2015. december 1-jére az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség (NAFSN) kapcsán szervezett közmeghallgatásra,²
 - tekintettel Olivier de Schutter professzor „Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség Afrikában” című tanulmányára, amelyet a Fejlesztési Bizottság megbízásából készített, és a Külső Politikák Főigazgatósága adott ki 2015. novemberben,³
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére (A8-0169/2016),
- A. mivel az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség (NAFSN) célja Afrikában az, hogy javítsa az élelmiszerbiztonságot és az élelmezést és ily módon 50 millió embernek segítsen kilépni a szegénységből 2020-ig Szubszaharai-Afrikában; mivel a részt vevő országok megtárgyalták a mezőgazdaságot érintő, Afrikában megvalósítandó magánberuházások előmozdítására irányuló kötelezettségvállalásokat megállapító országos együttműködési kereteket (CCF-ek);
 - B. mivel Afrikában az elmúlt harminc évben elhanyagolták a kisüzemi gazdálkodásba történő beruházásokat, miközben az alacsony jövedelmű országok élelmiszer-behozataltól való függősége jelentősen nőtt, ezáltal kiszolgáltatottá váltak a nemzetközi piacokon tapasztalható áringadozásokkal szemben;
 - C. mivel a magán- és közszféra közötti nagymérvű partnerségek (PPP-k) azt a kockázatot hordozzák, hogy az afrikai mezőgazdaságban a nagy mezőgazdasági vállalatok erőfölényt szereznek és kiszorítják a helyi vállalkozásokat;
 - D. mivel a NASFN keretében végrehajtott magánbefektetések több mint 8,2 millió kistermelőt érintettek és több mint 21 000 munkahelyet teremtettek, melyek felét nők töltik be;
 - E. mivel a 2008. évi élelmiszerválság következtében általánosan elfogadottá vált, hogy támogatni kell a kistermelők általi, hazai piacra szánt élelmiszer-termelést;
 - F. mivel az 1980-as évek elején elindított strukturális alkalmazkodási programok hozzájárultak az exportvezérelt mezőgazdaság fejlesztéséhez, amelyben az értékesítésre szánt növények termesztését helyezték előtérbe; mivel ez a döntés a nagyüzemi, nagy tőkeerejű és gépesített termelési formáknak kedvezett, miközben a kisüzemi gazdálkodást viszonylag elhanyagolták;
 - G. mivel a nemzetközi piacok változékonyabbak lesznek a jövőben; mivel az egyes országok nem vállalhatják azt a kockázatot, hogy túlságosan függjenek az importtól, hanem ehelyett, ellenállóképességük növelése érdekében elsősorban a hazai élelmiszertermelésbe kell beruházniuk;

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0023.

² <http://www.europarl.europa.eu/committees/hu/deve/events.html?id=20151201CHE00041>

³ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/535010/EXPO_STU\(2015\)535010_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/535010/EXPO_STU(2015)535010_EN.pdf)

- H. mivel a családi gazdálkodóknak és a mezőgazdasági kistermelőknek a NASFN középpontjában kell állniuk;
- I. mivel a fejlődő országokban az élelmiszerbiztonság nagymértékben függ a természeti erőforrások fenntartható felhasználásától;
- J. mivel az úgy nevezett „növekedési pólusok” célja, hogy nemzetközi beruházókat vonzzanak oly módon, hogy földterületeket bocsátanak nagy magáncégek rendelkezésére és ez nem történhet a családi gazdálkodók kárára;
- K. mivel a NASFN-ről szóló megállapodások nem tartalmazzak az éhezésre és az alultápláltságra vonatkozó konkrét mutatókat;
- L. mivel a családi gazdálkodók és a kistermelők bebizonyították, hogy képesek változatos termékek előállítására és az élelmiszer-termelés fenntartható növelésére az agroökológiai gyakorlatok alkalmazása révén;
- M. mivel a monokultúrák megnövelik a műtrágyáktól és növényvédő szerektől való függőséget, súlyos talajromláshoz vezetnek és hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz;
- N. mivel a teljes éves üvegházhatásúgáz-kibocsátás legalább 14 %-áért – főként a nitrogéntartalmú műtrágyák használata miatt – a mezőgazdaság felelős;
- O. mivel különböző földbirtoklási formák (szokásjogon alapuló, állami és magán) léteznek, de az NAFSN szinte kizárólag a telekkönyvezést említi a birtoklási jogokkal kapcsolatos problémák kezelésére szolgáló megoldásként;
- P. mivel 2050-re a Föld lakosságának 70 %-a nagy városokban él majd, és az élelmezés egyre inkább olyan kérdéssé válik, amelyre globális és lokális választ kell adni;
- Q. mivel a telekkönyvezés nem jelenti az egyetlen védelmet a termőföldek kisajátításával és az áttelepítésekkel szemben;
- R. mivel a nemi dimenzió rendkívül fontos az afrikai mezőgazdasági beruházások esetében; mivel a vidéki nőket régóta hátrányos megkülönböztetés éri a különböző termelő erőforrásokhoz – többek között a földhöz, a hitelhez, az inputokhoz és szolgáltatásokhoz – való hozzáférésük tekintetében;
- S. mivel a közelmúltig a mezőgazdaságnak juttatott támogatások férfiak által termesztett exportterményekre koncentráálódtak, ennek következtében a nőkre főként a család eltartásához szükséges élelmiszer előállításának feladata maradt;
- T. mivel a FAO becslése szerint világviszonylatban a növényi genetikai sokféleség 75%-a elveszett; mivel a széles körű genetikai erózió növeli az éghajlatváltozásnak, valamint a különböző új kártevők és betegségek megjelenésének való kitettségünket;
- U. mivel a vetőmagok ellenőrzése, tulajdonlása és megfizethetősége alapvetően fontos a szegény gazdálkodók élelmiszer-biztonsági ellenállóképességéhez;
- V. mivel a mezőgazdasági termelőknek a saját vetőmagjaik szaporításához, felhasználásához, cseréjéhez és értékesítéséhez fűződő jogait védelemben kell

részesíteni;

- W. mivel Afrikában a táplálkozási hiányosságok terén történő javulás központi szerepet tölt be a fenntartható fejlődési menetrendben; mivel az elégtelen táplálkozás számos egymással kölcsönhatásban lévő folyamatból ered, amelyek összefüggenek az egészségüggyel, az oktatással, a csatornázással és a köztisztasággal, az erőforrásokhoz való hozzáféréssel, a nők szerepének erősítésével és még további területekkel;
- X. mivel a vetőmagágazat szabályozási reformjaira vonatkozóan a CCF keretében vállalt kötelezettségek célja a növénynemesítők jogainak erősítése a jelenleg a gazdák által alkalmazott vetőmagrendszerek rovására, amelyekre a legszegényebb gazdák még mindig nagymértékben támaszkodnak;

Mezőgazdasági beruházások Afrikában és a fenntartható fejlesztési célok teljesítése

1. megállapítja, hogy számos országos együttműködési keret (CCF) különleges gazdasági területek fejlesztésére összpontosít azzal a céllal, hogy maximalizálja a beruházásokat az út- vagy energiainfrastruktúrát, az adó-, vám- vagy földbirtoklási rendszereket érintő kezdeményezéseken keresztül; hangsúlyozza, hogy javítani kell és a figyelem középpontjába kell állítani a vízhez való hozzáférést, növelni kell a táplálkozásról szóló oktatást, és meg kell osztani a legjobb gyakorlatok szerinti stratégiákat;
2. megjegyzi, hogy a mezőgazdasági beruházási politikák főként a nagy földterületek felvásárlására és az exportorientált mezőgazdaságra helyezik a hangsúlyt, amely általában nem kapcsolódik a helyi gazdaságokhoz; megjegyzi, hogy a megcélzott földrajzi befektetési területeken a széles körű öntözés kialakítása csökkentheti más felhasználók, például a kistermelők és az állattenyésztők vízhez való hozzáférést; hangsúlyozza, hogy a fentiekre tekintettel kritikusan kell értékelni és javítani kell a nagy méretű PPP-k arra való képességét, hogy hozzájáruljanak a szegénység csökkentéséhez és az élelmezésbiztonsághoz; hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági beruházási politikáknak kapcsolódniuk kellene egymáshoz és támogatniuk kellene a helyi gazdaságot; emlékeztet arra, hogy a FAO földhasználati iránymutatásai azt javasolják, hogy biztosítsák a családok földhöz való hozzáférést, hogy termelhessenek élelmiszert háztartási fogyasztásra, és növelhessék a háztartás jövedelmét; hangsúlyozza, hogy a nagy volumenű, földalapú afrikai beruházásokat ezen iránymutatásokra kell alapozni, biztosítva a kistermelők és a helyi közösségek földhöz való hozzáférést, előmozdítva a helyi kkv-k beruházásait és gondoskodva arról, hogy a PPP-k hozzájáruljanak az élelmiszer-biztonsághoz, valamint a szegénység és az egyenlőtlenség csökkentéséhez;
3. rámutat arra, hogy az együttműködési keret döntéshozatali folyamataiba nem vonták be valamennyi érdekelt felet, többek között a vidéki közösségeket, a mezőgazdasági üzemekben dolgozókat, a halászokat és az őslakos népeket, hanem inkább kizárták őket azokból, valamint figyelmen kívül hagyták részvételhez való jogukat;
4. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az NAFSN elindításakor nem került sor konzultációra az afrikai civil szervezetekkel; hangsúlyozza, hogy minden élelmiszer-biztonsági politika sarokkövének kell lennie, hogy az élelmiszer-biztonság hiánya által érintett csoportok részt vegyenek az őket érintő politikák kialakításában;

5. emlékeztet arra, hogy az NAFSN vállalta, hogy előmozdítja a mezőgazdaságon alapuló inkluzív növekedést és támogatja a kistermelői gazdálkodást, valamint segíti a szegénység, az éhezés és az alultápláltság visszaszorítását; ezért hangsúlyozza, hogy az NAFSN amennyire lehet korlátozza a műtrágyák és a növényvédő szerek használatát, amelyek a helyi közösségeket érintő olyan egészségügyi és ökológiai következményekkel járnak, mint például a biológiai sokféleség csökkenése és a talajerózió;
6. kifogásolja azt a feltételezést, amely szerint a vállalati mezőgazdasági beruházások automatikusan javítják az élelmezés- és táplálkozásbiztonságot és csökkentik a szegénységet;
7. megjegyzi, hogy a G20-ak 2011. évi jelentése hangsúlyozza, hogy az adózási megfontolások által vezérelt beruházások átmenetinek bizonyulhatnak; emlékeztet arra, hogy számos, a beruházók motivációit vizsgáló felmérés kimutatta, hogy a különleges adóösztönzők semleges vagy negatív hatással bírnak beruházási döntésükre¹;
8. megjegyzi, hogy az adóösztönzők, többek között a társasági adó alóli mentesség a különleges gazdasági övezetekben, megfosztják az afrikai államokat az adóbevételektől, amelyek a mezőgazdaságban, különösen az élelmezésbiztonsági és táplálkozási programokban kulcsfontosságú közberuházások forrásai lehetnének²;
9. felhívja a kormányokat és az adományozókat, hogy függesszék fel, illetve vizsgálják felül azokat a politikákat, terveket és tanácsokat, amelyek nagymértékben tisztességtelen projekteken és beruházásokon keresztül közvetlenül ösztönzik és elősegítik a földterületek felvásárlását, vagy közvetett módon ösztönzik a földterületekre és a természeti erőforrásokra nehezedő nyomás növelését, ami az emberi jogok súlyos megsértését eredményezheti. kéri, hogy ezeket olyan intézkedésekkel helyettesítsék, amelyek védelmet és elsőbbséget biztosítanak a kistermelők, és különösen a nők igényeinek, valamint a fenntartható földhasználatnak;
10. óva int az 1960-as évekbeli ázsiai „Zöld forradalom” modelljének Afrikában történő megismétlésétől, valamint annak a társadalomra és a környezetre gyakorolt negatív hatásainak figyelmen kívül hagyásától; emlékeztet arra, hogy a fenntartható fejlesztési célok között szerepel a fenntartható mezőgazdaság elősegítése, amelyet 2030-ig kell megvalósítani;
11. aggodalommal jegyzi meg, hogy Malawiban az NAFSN inkább a dohánytermesztést ösztönzi ahelyett, hogy az Egészségügyi Világszervezetnek a dohányzás visszaszorításáról szóló 2005. évi keretegyezménye szerinti és a 2030-ig tartó időszakra szóló fenntartható fejlődési menetrendben vállalt kötelezettségekkel összhangban levő alternatív megélhetési lehetőségeket támogatná;
12. sürgeti az uniós tagállamokat, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy az NAFSN-t olyan eszközzé alakítsák át, amely ténylegesen előmozdítja a fenntartható

¹ Mwachinga, E. (Global Tax Simplification Team, World Bank Group), „A Kelet-afrikai Közösségben készített befektetői motivációs felmérés eredményei”, 2013. február 12-én Lusakában tartott előadás.

² „A hatékonyabb adórendszerek kialakításának támogatása”, az IMF, az OECD és a Világbank jelentése a G20-ak munkacsoportja számára, 2011.

fejlődést, és a családi gazdálkodást és a helyi gazdaságokat támogatja Szubszaharai-Afrikában, emlékeztetve arra, hogy a családi gazdálkodók és a mezőgazdasági kistermelők állítják elő a világ élelmiszereinek körülbelül 80%-át és a munkahelyek több mint 60%-át biztosítják a régióban;

13. aggodalommal jegyzi meg továbbá, hogy sem a FAO 2004. évi „Önkéntes irányelvek a megfelelő élelmezéshez való jog fokozatos érvényesítésének támogatására a nemzeti élelmezésbiztonság keretében” című dokumentumában foglaltakra, sem a magánberuházóknak az emberi jogok tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettségeire nem utalnak;

14. felszólítja az Uniót és a tagállamokat mint – együttesen – a fejlesztési támogatás legnagyobb adományozóit az alábbiakra:

- biztosítsák, hogy az uniós székhellyel rendelkező befektetők tiszteljék a helyi közösségek jogait és a kistermelők szükségleteit, és erre ösztönözzék a szövetségben részt vevő többi partnert is, az együttműködési kereteken belül olyan, emberi jogokon alapuló megközelítés alkalmazásával, amely kiterjed a környezetvédelmi, társadalmi, földdel kapcsolatos, munkaügyi és emberi jogi biztosítékokra, valamint beruházási terveik legmagasabb szintű átláthatóságára;
- biztosítsák, hogy az uniós székhellyel rendelkező befektetők a munkaszerződések kidolgozása során alkalmazzanak társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó politikát, valamint ne éljenek vissza gazdasági előnyükkel a helyi közösségek munkavállalóinak kárára;
- támogassák és pártfogolják a helyi afrikai vállalkozásokat és érdekelt feleket mint az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség kezdeményezéseinek elsődleges szereplőit és kedvezményezettjeit;
- hajtsák végre a WTO közelmúltbeli határozatát a mezőgazdasági exporttámogatások megszüntetésére, melyek torzítják a helyi piacokat, és ellehetetlenítik a megélhetést a fejlődő országokban;
- töröljék el a vámjellegű akadályokat, amelyek megakadályozzák az afrikai országokat abban, hogy helyben hozzáadott értéket teremtsenek a nyersanyagoknak;

15. felhívja a szövetségben részt vevő országokat a következőkre:

- biztosítsák, hogy a pénzügyi, adóügyi vagy adminisztratív reformok ne mentsék fel a befektetőket a részt vevő országok adóalapjához való méltányos hozzájárulás alól, és ne adjanak tisztességtelen előnyt a befektetőknek a kistermelőkkel szemben;
- biztosítsák, hogy kormányaik megőrizzék mezőgazdasági és élelmiszerpiacaik védelmének jogát megfelelő vám- és adórendszerek segítségével, amelyek különösen szükségesek a pénzügyi spekuláció és az adókikerülés elleni fellépéshez;
- olyan politikákat fogadjanak el, amelyek előmozdítják a felelősségteljes kereskedelmet, és kötelezzék el magukat a regionális kereskedelmet hátráltató vámjellegű akadályok eltörlése mellett;

Kormányzás, tulajdonjog és elszámoltathatóság

16. emlékezteti az NAFSN részes feleit azon vállalatukra, hogy alkalmazzák a FAO „Önkéntes irányelvek a megfelelő élelmezéshez való jog fokozatos érvényesítésének támogatására a nemzeti élelmezésbiztonság keretében” című dokumentumát, és kéri az NAFSN részes feleit, hogy vállalják olyan nemzetközi normák végrehajtását, melyek meghatározzák a felelős mezőgazdasági beruházásokat, és vállalják az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó irányelveknek, valamint az OECD multinacionális vállalatokra vonatkozó iránymutatásainak a betartását;
17. kitarthat, hogy az NAFSN erősítse meg a természeti erőforrásokat érintő jó kormányzást és mindenekelőtt biztosítsa a népességek számára a saját erőforrásaikhoz való hozzáférést, valamint védje a jogaikat a természeti erőforrásokra vonatkozó tranzakciókról szóló szerződések keretében;
18. felhívja az Európai Uniót, az Egyesült Nemzetek Szervezetével összhangban, hogy járjon élen annak előmozdításában, hogy minden állam kötelezően elfogadja a Milánói Chartát és az abban foglalt kötelezettségvállalásokat;
19. emlékeztet arra, hogy a fenntartható mezőgazdaság számára fontos a hidrológiai szabályozás és az éghajlatváltozás elleni küzdelem; kéri az NAFSN valamennyi partnerét, hogy helyezzenek hangsúlyt a vízhez és az öntözési technikákhoz való hozzáférés javítására, valamint növeljék a környezet- és a talajvédelmet;
20. felhívja az Európai Uniót, az Egyesült Nemzetek Szervezetével összhangban, hogy járjon élen a Milánói Városi Élelmiszer-politikai Paktum elfogadásának és elterjesztésének előmozdításában;
21. felszólítja a részt vevő országokat, hogy vállalják olyan nemzetközi normák végrehajtását, amelyek emberi jogi alapú megközelítéssel keresztül szabályozzák a beruházást, ideértve az AU afrikai termőföld-politikai keretét és iránymutatásait, valamint az afrikai termőföldalapú nagy volumenű beruházásokról szóló irányelveket;
22. felszólít arra, hogy a CCF-eken belül minden szándéknyilatkozatot tegyenek teljes terjedelmében közzé; hangsúlyozza, hogy erős intézményi és jogi keretre van szükség a kockázatok és előnyök egyenlő megosztásának biztosításához; hangsúlyozza, hogy a civil társadalom aktív részvétele az NAFSN-ben elengedhetetlenül fontos az átláthatóság javítása és a célkitűzések megvalósítása érdekében; emlékeztet arra, hogy ösztönözni kell a civil társadalom valamennyi csoportjával folytatott párbeszédet és konzultációt;
23. sajnálja, hogy az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség 10 együttműködési keretében az egyetlen közös mutató a Világbank „Doing Business” jelentésében szereplő index;
24. hangsúlyozza, hogy a többoldalú fejlesztési kezdeményezésekben részt vevő magáncégeknek intézkedéseikért elszámoltathatóknak kell lenniük; felszólítja az NAFSN részes feleit ezért, hogy készítsenek éves jelentést az NAFSN keretében megvalósult lépésekről – mely jelentésnek nyilvánosnak, a helyi lakosok és közösségek

számára elérhetőnek kell lennie, és hogy vezessenek be független és szigorú elszámoltathatósági mechanizmusokat, többek között a helyi lakosoknak és közösségeknek biztosított fellebbezési mechanizmust; hangsúlyozza emellett, hogy a termőföldhöz fűződő jogokat érintő Új Szövetség beruházással kapcsolatban független előzetes tanulmányt kell végezni és a beruházásnak összhangban kell lennie a földművelés, a halászat és az erdőgazdálkodás felelősségteljes irányítására vonatkozó 2012-es önkéntes FAO-iránymutatásokkal;

25. megjegyzi, hogy a NAFSN keretében működő multinacionális vállalatok a nagyüzemi szerződéses mezőgazdasági tevékenységet részesítik előnyben, ami a kistermelők marginalizálódásának veszélyével jár; felhívja az NAFSN-ben részt vevő tíz afrikai államot, hogy gondoskodjanak arról, hogy a szerződéses mezőgazdasági tevékenység mind a vásárlók, mind a helyi beszállítók számára előnyös legyen; úgy ítéli meg, hogy e célból alapvetően fontos többek között a gazdálkodói szervezetek megerősítése és ezáltal a gazdák alkupozíciójának javítása;
26. rámutat, hogy a partnerországokban már most is a magánszektor biztosítja az állások 90 %-át, és hogy a magánszektor részvételében tagadhatatlanul nagy potenciál rejlik, mivel a magánvállalatok alkalmasak arra, hogy fenntartható alapot biztosítsanak a hazai erőforrások mobilizálásához, ami pedig minden segélyprogram alapját képezi; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy legyen egy olyan átlátható szabályozási keret, amely egyértelműen meghatározza az összes szereplő jogait és kötelességeit, ideértve a szegény gazdálkodók és a kiszolgáltatott csoportok jogait és kötelességeit is, mert ilyen keret nélkül e jogok nem védhetők sikeresen;
27. felszólít a CCF-ek felülvizsgálatára a szerződéses gazdálkodás és a termelők és felvásárlók közötti megállapodáson alapuló rendszerek kistermelőket érintő kockázatainak tisztességes szerződéses feltételek – többek között árképzési megállapodások, a nők jogainak tiszteletben tartása, a fenntartható mezőgazdaság támogatása és megfelelő vitarendezési mechanizmusok – biztosításával való hatékony kiküszöbölése érdekében;

Termőföldhöz jutás és a földbirtoklás biztonsága

28. figyelmeztet arra, hogy a telekkönyvezésre fordított kizárólagos hangsúly gyakran bizonytalan helyzetet eredményez a kisüzemi élelmiszertermelők és az őslakosok, különösen a nők számára, akiknek a termőföldhöz való jogait jogilag nem ismerik el és ki vannak szolgáltatva a tisztességtelen földügyleteknek, a beleegyezés nélküli kisajátításnak és a méltányos ellentételezés elmaradásának;
29. hangsúlyozza, hogy a kisüzemi élelmiszertermelőket kell vezető pozícióba hozni, lehetővé téve, hogy saját független szervezeteik támogassák őket földjeik, természeti erőforrásaik és programjaik ellenőrzésében;
30. aggodalommal jegyzi meg, hogy a földügyletekben érintett befektetők és helyi szereplők gyakran illetik a célzott területeket az „üres”, „hasznosítatlan” vagy „nem teljesen kihasznált” jelzőkkel, holott Afrikában igen csekély területre igaz, hogy valóban hasznosítatlan lenne, tekintettel többek között az állattenyésztő tevékenységek

elterjedtségére;

31. rámutat, hogy 1,2 milliárd ember él még mindig termőföldhöz való tartós hozzáférés nélkül, vagy foglal olyan ingatlant, amelyre hivatalosan nem formálhat jogot, nincs semmilyen jogcíme, akinek a földjét semmilyen felméréssel nem határolták körül, és nincs jogi vagy pénzügyi eszköz arra, hogy az ingatlan tőkévé váljon;
32. üdvözli, hogy valamennyi CCF-ben szerepelnek a 2012. évi önkéntes iránymutatások (VGGT); felszólít arra, hogy a CCF-ek felülvizsgálata során hatékonyan alkalmazzák a VGGT-t és szisztematikusan ellenőrizzék az iránymutatásoknak és a fenntartható fejlődési célok (SDG) keretének való megfelelést;
33. szorgalmazza, hogy az NAFSN helyezzen nagyobb hangsúlyt a nagyarányú földszerzések elleni küzdelemre, amely ellentétes az emberi jogokkal, mivel megfosztja a helyi közösségeket a földtől, amelytől az élelmiszertermelésük és családjuk élelmezése függ; emlékeztet arra, hogy több fejlődő országban a nagyarányú földszerzés a népességet számkivetettségbe kényszerítette, mivel az emberek elveszítették a lakásukat, a munkájukat és a megélhetésüket;
34. felhívja a szövetségben részt vevő országokat a következőkre:
 - olyan, részvételen alapuló és inkluzív mechanizmusok biztosítása, amelyekben elsőbbséget élveznek a földhöz való joggal legitim módon rendelkezők, különösen a kistermelők és a kis családi gazdálkodók jogai, szükségletei és érdekei; annak biztosítása, hogy minden olyan közösségtől megszerezzék szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezésüket, amelyek olyan földterületen élnek, amelynek tulajdonjoga vagy irányítása átadásra kerül;
 - kötelező nemzeti intézkedések bevezetése a nagyarányú földszerzések gyakorlata, a földterületek átruházásán alapuló korrupció és a spekulatív célú földvásárlások ellen;
 - a telekkönyvezési és tanúsítási rendszerek ellenőrzése annak biztosítása érdekében, hogy azok átláthatóak legyenek, ne eredményezzék nagybirtokok kialakítását, valamint ne fosszanak meg közösségeket a megélhetésükhöz szükséges erőforrásoktól;
 - annak biztosítása, hogy a pénzügyi támogatást ne olyan kezdeményezések finanszírozására használják fel, amelyek segítségével a vállalatok kitelepíthetik a helyi közösségeket;
 - a termőföldhöz fűződő törvényes jogok, beleértve az informális, az őshonos és a szokásjogon alapuló birtoklási jogok elismerése; a VGGT ajánlásainak megfelelően, olyan új törvények alkotása és/vagy azon meglévő törvények hatékony érvényesítése, amelyek hatékony biztosítékokat nyújtanak a nagymértékű földügyletekkel szemben, például megszüntetik a megengedhető földügyletek felső határát, és annak szabályozása, hogy hogyan hagyhatnak jóvá a nemzeti parlamentek bizonyos méreteket meghaladó ügyleteket;
 - a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló hozzájárulás elvének biztosítása a földfoglalással történő beruházásokkal sújtott közösségek számára, és olyan tanácskozási lehetőség biztosítása, amely egyenlő részvételt garantál a helyi

közösséghez tartozó minden csoport, különösen a leginkább kirekesztett és a társadalom peremére szorult emberek számára;

35. ezzel egyetemben emlékeztet arra, hogy a szokásjogon alapuló birtoklási jogból származtatott földhasználói jogok elismerését és védelmét olyan jogrendszerrel kell megoldani, amely összhangban van az Emberi Jogok és a Népek Jogainak Afrikai Bizottsága által kiadott rendelkezésekkel és határozatokkal;
36. felszólít az NAFSN előzetes hatásvizsgálatának elvégzésére a termőföldre fűződő jogokat illetően, valamint arra, hogy annak feltétele legyen az érintett helyi lakosok szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezése;
37. támogatja stabil és innovatív felügyeleti mechanizmusok alkalmazását a CFS-en belül; felhívja az Európai Uniót, hogy képviseljen szilárd álláspontot a civil társadalmi szervezetekkel folytatott konzultáció során, hogy ezáltal hozzájáruljon a 2016. októberi 43. CFS-ülés keretében megtartott globális megfigyelési eseményhez annak érdekében, hogy átfogó és alapos értékelés készülhessen a VGGT irányelvek használatáról és alkalmazásáról;
38. felhívja az érintett országok kormányait, hogy biztosítsák, hogy a vállalatok végezzenek kimerítő elemzést arra vonatkozóan, milyen potenciális hatást gyakorol tevékenységük az emberi jogokra (átvilágítás), készítsék el és tegyék közzé az emberi, a szociális és a környezeti jogokra gyakorolt hatás független és előzetes elemzését, valamint erősítsék meg és biztosítsák helyi szinten az emberi jogokkal kapcsolatos független, átlátható, megbízható és felelős jogorvoslati mechanizmusokhoz való hozzáférést;
39. felhívja az NAFSN részes feleit, hogy vezessenek be független panaszkezelési mechanizmusokat a nagyszabású beruházási projektek eredményeképpen történő földkisajátítások által érintett közösségek számára;
40. emlékeztet arra, hogy az alultápláltság leküzdéséhez szoros kapcsolatot kell kiépíteni a mezőgazdasági, az élelmiszer- és a közegészségügyi ágazat között;

Élelmezésbiztonság, táplálkozás és fenntartható családi gazdálkodás

41. emlékeztet arra, hogy a 2. fenntartható fejlesztési cél értelmében minden erőfeszítést meg kell tenni az élelmezés és az élelmiszerbiztonság javításáért, valamint az éhezés felszámolásáért; kitart azon véleménye mellett, hogy nagyobb támogatást kell nyújtani a mezőgazdasági fejlődés és az élelmiszerbiztonság szempontjából kulcsfontosságú gazdaszövetkezetek szerepének erősítéséhez;
42. megállapítja, hogy az egészséges, élő talajon és az éghajlatváltozásnak ellenálló, termékeny mezőgazdasági ökoszisztémákon alapuló élelmezésbiztonsággal jellemezhető területeken nagyobb stabilitás és alacsonyabb elvándorlás jellemző;
43. hangsúlyozza, hogy a minőségi, kiegyensúlyozott táplálkozás alapvető fontosságú, és megerősíti, hogy a tápanyagtartalomnak központi szerepet kell játszania az élelmiszerrendszerek át- és kialakítása során;

44. olyan eszközök kidolgozására szólít ezért fel, amelyek lehetővé teszik az importált élelmiszertől való függőség biztos alapokon álló hazai élelmiszer-termeléssel történő felváltását, előnyben részesítve a táplálkozási követelményeknek megfelelő helyi növénykultúrákat; megállapítja, hogy az éghajlat és a piacok egyre fokozódó ingatagsága miatt ez egyre fontosabbá válik;
45. emlékeztet arra, hogy az energiabevitel önmagában nem alkalmas a tápanyagtartalom megállapítására;
46. hangsúlyozza, hogy olyan stratégiákra van szükség, amelyek a teljes élelmiszerláncban a minimálisra csökkentik az élelmiszerpazarlást;
47. hangsúlyozza, hogy óvni kell a mezőgazdaság biológiai sokféleségét; felszólítja az uniós tagállamokat, hogy ruházzanak be fejlődő országok agro-ökológiai gazdálkodási gyakorlataiba az IAASTD következtetéseinek, az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó ajánlásainak és a fenntartható fejlesztési céloknak megfelelően;
48. támogatja olyan intézkedések kialakítását, amelyek elősegítik a fenntartható családi gazdálkodást, és arra ösztönzik a kormányokat, hogy kedvező környezetet (támogató intézkedések, megfelelő jogszabályok, politikai párbeszéd részvétel alapú tervezése, beruházások) teremtsenek a családi gazdálkodás fejlesztéséhez;
49. felhívja az afrikai kormányokat a következőkre:
 - ruházzanak be a helyi élelmiszerrendszerekbe, hogy ezzel segítsék a vidéki gazdaságok fellendülését, biztosítsanak tisztességes munkahelyeket, méltányos szociális biztonsági hálót és munkavállalói jogokat, javítsák az erőforrásokhoz – többek között a gazdák vetőmagjaihoz – való hozzáférésre vonatkozó demokratikus ellenőrzést, továbbá biztosítsák a kisüzemi termelők hatékony bevonását a szakpolitikai folyamatokba és azok végrehajtásába; hangsúlyozza, hogy az NAFSN ösztönözze mezőgazdasági feldolgozó üzemek létesítését, az élelmiszer-ipari termékek konzerválási technikáinak fejlesztését és javítsa a mezőgazdaság és a kereskedelem kapcsolatát a családi gazdálkodóknak hasznot jelentő helyi, nemzeti és regionális piacok kiépítése és megvédése, valamint a fogyasztók számára elérhető árú, minőségi élelmiszerek biztosítása érdekében;
 - kerüljék el, hogy az élelmiszer-termelő rendszerek túlzottan függjenek a fosszilis tüzelőanyagoktól, az áringadozás korlátok közé szorítása és az éghajlatváltozás hatásainak csökkentése érdekében;
 - helyi és regionális szinten fejlesszék a rövid ellátási láncokat, valamint az azokat kiszolgáló tároló és kommunikációs infrastruktúrát, mivel a rövid ellátási láncok a leghatékonyabbak az éhezés és a vidéki szegénység elleni küzdelemben;
 - tegyék lehetővé, hogy az afrikai termelők hozzáférjenek a kifejezetten Afrikára jellemző agronómiai kihívásokra választ adó, alacsony erőforrás-igényű technológiai megoldásokhoz;
 - ösztönözzék a tápláló, helyi és a lehetőségekhez mérten idényjellegű

- élelmiszernövények, lehetőleg a helyi viszonyokhoz igazított vagy őshonos fajták és fajok, például gyümölcsök, zöldségek és csonthéjasok széles választékát a táplálkozás javítása érdekében, a változatos, egészséges és megfizethető, olyan étrendhez való folyamatos hozzáférés biztosítása révén, amely nem csupán a kalóriabevitel, hanem a minőség, mennyiség és változatosság tekintetében egyaránt megfelelő és összeegyeztethető a kulturális értékekkel;
- kötelezzék el magukat az anyatejpotlók forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex és az Egészségügyi Világszervezet által elfogadott, az újszülöttek és kisgyermekek táplálkozásával kapcsolatos határozatok maradéktalan végrehajtása mellett;
 - hozzanak létre, mozdítsanak elő és támogassanak olyan termelői szervezeteket, például szövetkezeteket, amelyek erősítik a kistermelők alkupozícióját, megteremtve az annak biztosításához szükséges feltételeket, hogy a kistermelők jobban keressenek a piacon, valamint lehetővé téve a tudás és a bevált gyakorlatok kistermelők közötti megosztását;
50. hangsúlyozza, hogy az Új Élelmiszer- és Táplálkozásbiztonsági Szövetségnek a regionális viszonyokhoz igazított mezőgazdasági struktúrát kell kialakítania az elsődleges és feldolgozási szakaszban;
 51. felhívja az afrikai kormányokat, hogy támogassák a generációk közötti szolidaritást elismerve azt, hogy lényeges szerepet játszik a szegénység elleni küzdelemben;
 52. hangsúlyozza az iskolákban és a helyi közösségekben zajló táplálkozási oktatási programok előmozdításának fontosságát;
 53. hangsúlyozza, hogy a vízhez való jog kiegészíti az élelemhez való jogot, és hogy a 2010. évi ENSZ-határozat még nem eredményezett határozott lépéseket a vízhez való emberi jog biztosítása érdekében; kéri, hogy az EU vizsgálja meg az olasz bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a Vízügyi Világszerződés a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának (ICESCR) Fakultatív Jegyzőkönyve legyen;
 54. elismeri a tiszta ivóvízhez való hozzáférés alapvető szerepét, valamint a gazdálkodás rá gyakorolt esetleges hatását;
 55. elismeri a mezőgazdasági termeléshez szükséges vízhez való hozzáférés szerepét, valamint azt, hogy öntözés céljaira kockázatos túlzottan az értékes vízkészletre támaszkodni, és ennek fényében megállapítja, hogy csökkenteni kell a pazarló öntözési gyakorlatokat, illetve hangsúlyozza a víztakarékos agronómiai technikák szerepét az evapotranszpiráció megelőzésében, az egészséges, élő talaj víztartalmának megőrzésében, valamint az ivóvízkészlet szennyezéstől való megvédésében;
 56. megjegyzi, hogy a fenntartható talajgazdálkodás révén világszinten 58%-kal több élelmiszert lehet előállítani¹;
 57. tudomásul veszi a talaj- és faalapú megközelítések közötti szinergiákat, és az agro-ökorendszerek éghajlatváltozáshoz való alakítását; külön kiemeli a tűzifa iránti nagy igényt; külön kiemeli a nitrogénmegkötő fák sokoldalú használatát;

¹ FAO, globális talajügyi partnerség.

58. elismeri a trópusi és félszáraz területeken folytatott mezőgazdaság sajátos igényeit, különösen az árnyéket és a talajvédelmet igénylő termények tekintetében, és úgy véli, hogy a talajt kizsigerelő monokultúrák már elavultak, továbbá megjegyzi, hogy az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség adományozó országaiban fokozatosan felszámolják ezeket;
59. óva int attól, hogy az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség által finanszírozott kezdeményezésekben az élelmiszertermelés helyett a nem élelmiszer jellegű mezőgazdasági cikkek termelésére essen a hangsúly, mivel az ilyen termékek előállítása káros hatással lehet a részt vevő országok élelmezésbiztonságára és élelmiszer-önrendelkezésére;
60. megjegyzi, hogy az agronómiai technikák – az olyan természetes folyamatok ösztönzésével, mint a termőtalaj-képződés, a víz és a kártevők szabályozása vagy a zárt körű tápanyagkörforgás – biztosítani tudják a hosszú távú, olcsó termelékenységet és termőképességet a gazdálkodók és a közigazgatási szervek számára;
61. megjegyzi, hogy a mezőgazdasági vegyszereket a fejlődő, például az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetségben részt vevő országokban túlzott módon vagy szakszerűtlenül használhatják;
62. megjegyzi, hogy az írástudatlanság és a megfelelő képzés hiánya tovább súlyosbítja a helyzetet, és azt eredményezheti, hogy a friss gyümölcsben és zöldségben a növényvédőszer-maradványok jelenléte igen magas szintet ér el, illetve hogy a termelők és családtagjaik egészsége mérgező és egyéb hatásoknak van kitéve;

Szabályozási reform a vetőmagágazatban

63. emlékeztet arra, hogy Afrikában a mezőgazdasági termelők megélhetésének 90%-a a mezőgazdasági termelők azon jogán alapul, hogy szabadon termelhetnek, cserélhetnek és adhatnak el vetőmagot, és hogy a vetőmagok sokfélesége alapvetően fontos a mezőgazdasági termelés éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességének kialakításához; hangsúlyozza, hogy a vállalatok arra irányuló kérése, hogy az új növényfajták oltalmára létesült 1991. évi nemzetközi egyezmény értelmében erősítsék a növénynemesítők jogait, nem vezethet az ilyen nem hivatalos megállapodások tilalmához;
64. felhívja a figyelmet a vetőmagágazat deregulációjából származó veszélyekre a résztvevő országokban, amelyek ahhoz vezethetnek, hogy a kistermelők túlzott függőségbe kerülnek a külföldi vállalatok által előállított vetőmag- és növényvédő szerek használatától;
65. emlékeztet arra, hogy a TRIPS-megállapodás azon rendelkezései, amelyek valamilyen formában előírják a növényfajták védelmét, nem kényszerítik a fejlődő országokat az UPOV-egyezmény elfogadására; hangsúlyozza azonban, hogy e rendelkezések lehetővé teszik az érintett országok számára, hogy sui generis rendszereket alakítsanak ki, amelyek jobban igazodnak az egyes országok mezőgazdasági termelésének jellemzőihez és a hagyományos, gazdálkodó alapú vetőmagrendszerekhez, miközben

azok a legkevésbé fejlett (LDC-) országok, amelyek a WTO tagjai, mentességet élveznek a TRIPS-megállapodás vonatkozó rendelkezései alól; hangsúlyozza, hogy a sui generis rendszereknek támogatniuk, nem pedig akadályozniuk kell a biológiai sokféleségről szóló egyezmény (CBD), a Nagojai Jegyzőkönyv és a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezmény (ITPGRFA) keretében vállalt célkitűzések és kötelezettségek elérését;

66. sajnálatát fejezi ki az arra irányuló vállalati kérés miatt, hogy afrikai kontextusban regionális intézményeken keresztül harmonizálják és a megkülönböztethetőség, egyneműség és állandóság (DUS) elveire alapozzák a vetőmagtörvényeket, mivel ez nemzeti és regionális szinten gátolni fogja a gazdálkodó alapú vetőmagrendszerek fejlődését és növekedését, mivel az ilyen vetőmagrendszerekben általában nem a DUS-kritériumoknak megfelelő vetőmagokat nevelnek és őriznek;
67. sürgeti a G7 tagállamait, hogy támogassák közösségi magkészletekkel a gazdák által kezelt vetőmagrendszereket;
68. emlékeztet arra, hogy míg a kereskedelmi vetőmagfajták rövid távon javíthatják a hozamokat, a gazdák hagyományos vetőmagfajtái, a tájfajták és az ehhez kapcsolódó tudás a legalkalmasabb arra, hogy alkalmazkodjon az adott agro-ökológiai környezethez és az éghajlatváltozáshoz; hangsúlyozza továbbá, hogy a kereskedelmi vetőmagfajták magasabb teljesítménye különböző további termékek (műtrágyák, növényvédő szerek, hibrid magok) használatától is függ, ami viszont azzal a veszéllyel jár, hogy az adósságszapsdák ördögi körébe kergeti a gazdákat;
69. aggodalommal állapítja meg, hogy Afrikában az ellenőrzött vetőmagok bevezetése és elterjesztése növeli a mezőgazdasági kistermelők függőségét, valószínűbbé teszi eladósodásukat és csökkenti a vetőmagok sokféleségét;
70. javasolja, hogy a saját felelősség és a szubszidiaritás elveit szem előtt tartva támogassák azon helyi politikákat, amelyek célja, hogy következetes és fenntartható hozzáférést biztosítsanak a változatos és tápláló étrendhez;
71. ösztönzi a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezményben a mezőgazdasági termelők jogainak tekintetében tett uniós kötelezettségvállalások jelenjenek meg a vetőmag-politika fejlesztéséhez nyújtott technikai segítségnyújtásban és pénzügyi támogatásban; felhívja az Uniót arra, hogy támogassa azokat a szellemi tulajdonjogi rendszereket, amelyek előmozdítják a helyi viszonyokhoz alkalmazkodó vetőmagfajták kifejlesztését és a gazdálkodók által eltett vetőmagokat;
72. sürgeti a G8 tagállamait, hogy ne támogassák a géntechnológiával módosított növények termesztését Afrikában;
73. emlékeztet arra, hogy a biológiai biztonságról szóló afrikai modelljogszabály magas biológiai biztonsági referenciaértéket határoz meg; úgy véli, hogy a külföldi támogatóktól a nemzeti és regionális szintű biológiai biztonság fejlesztéséhez kapott minden segítséget ennek megfelelően kell szabályozni;
74. ösztönzi az afrikai országokat, hogy ne vezessenek be olyan nemzeti vagy regionális

biológiai biztonsági rendszereket, amelyek normái elmaradnak a biológiai biztonságról szóló Cartagena Jegyzőkönyvben meghatározottaktól;

75. felhívja a részt vevő országokat, hogy adjanak lehetőséget a gazdálkodók számára az inputfüggőség elkerülésére, valamint támogassák a gazdálkodók vetőmagrendszeit a mezőgazdasági biodiverzitás fenntartása és fejlesztése érdekében, helyi, állami tulajdonban lévő vetőmagbankok fenntartása és a helyi vetőmagváltozatok cseréje és folyamatos fejlesztése révén, rugalmasságot biztosítva a vetőmagjegyzékek tekintetében, hogy a gazdálkodóktól származó fajták helyet kapjanak bennük, biztosítva a hagyományos termelés folytatását;
76. felhívja a részt vevő országokat, hogy óvják és mozdítsák elő a kiscgazdálkodók, a perifériára szorult csoportok és a vidéki közösségek vetőmaghoz és a mezőgazdasági termeléshez felhasznált alapanyagokhoz való hozzáférését és ezek megosztását;
77. hangsúlyozza, hogy bizonyos kereskedelmi növények elterjedésének következtében fennáll a veszélye, hogy a nők egyre inkább marginalizálódnak a döntéshozatal során; megjegyzi, hogy a mezőgazdasági képzés gyakran a férfiakat célozza, és gyakran háttérbe szorítja a nőket, akik ezért kirekesztődnek azon földterületek és növények kezeléséből, amelyek gondozását hagyományosan ők látták el;

Nemek közötti egyenlőség

78. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a legtöbb CCF nem határoz meg pontos kötelezettségvállalásokat a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezésre, illetve nem követi nyomon az elért haladást nemek szerint lebontott adatok segítségével; hangsúlyozza, hogy a nők jogtulajdonossá tétele érdekében el kell mozdulni az elvont és általános kötelezettségek felől a nemzeti cselekvési tervekben pontosan meghatározott vállalások felé;
79. sürgeti a kormányokat, hogy szüntessék meg a nőkkel szembeni megkülönböztetést a termőföldhöz jutás és a mikrohitelrendszerek és -szolgáltatások tekintetében, valamint hogy hatékonyan vonják be a nőket a mezőgazdasági kutatási és fejlesztési politikák kidolgozásába és megvalósításába;

Mezőgazdasági beruházások finanszírozása Afrikában

80. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a magánszektorban működő vállalkozásoknak juttatott finanszírozások átláthatóságát, és hogy az ilyen finanszírozási összegeket nyilvánosságra kell hozni;
81. felszólítja a támogatókat, hogy a hivatalos fejlesztési támogatást (ODA) hozzák összhangba a fejlesztéshatékonyasági alapelvekkel, az eredményeket tartásuk szem előtt a szegénység csökkentése érdekében, és támogassák az inkluzív partnerségeket, az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot;

82. felhívja az adományozókat, hogy a fejlődő mezőgazdaságnak szánt támogatásaikat elsősorban a nemzeti fejlesztési alapokhoz juttassák el, amelyek a kistermelőknek és a családi gazdálkodóknak nyújtanak támogatást és kölcsönöket;
83. sürgeti az adományozókat, hogy támogassák a gazdák oktatását és képzését, valamint a számukra nyújtott technikai tanácsadást;
84. felhívja az adományozókat, hogy mozdítsák elő a szakmai és gazdasági gazdálkodói szervezetek létrejöttét, és támogassák olyan gazdaszövetkezetek létrehozását, amelyek lehetővé teszik megfizethető termelési eszközök beszerzését, és hozzásegítik a gazdákat ahhoz, hogy olyan módon dolgozhassák fel és juttathassák piacra a termékeiket, amely során biztosított a termelésük jövedelmezősége;
85. úgy véli, hogy a G8-tagállamok által az NAFSN-nek juttatott pénzügyi források ellentmondásban állnak a belföldi helyi vállalkozások támogatása céljának, mivel ezek nem tudnak versenyezni a multinacionális vállalatokkal, amelyek már így is piaci erőfölénnyel rendelkeznek, és gyakran részesülnek üzleti, díj- és adókedvezményekben;
86. emlékeztet arra, hogy a fejlesztési támogatásnak a szegénység csökkentése és idővel a teljes felszámolása a célja; úgy véli, hogy a hivatalos fejlesztési támogatásnak a mezőgazdasági kistermelés közvetlen támogatását kell előtérbe helyezni;
87. kiemeli, hogy a magánbefektetések támogatása mellett szükség van az afrikai mezőgazdaságba irányuló közberuházások felélénkítésére, valamint az agro-ökológiai beruházások prioritásként történő kezelésére avégett, hogy fenntarthatóan növelhető legyen az élelmezésbiztonság, valamint hogy csökkenjen a szegénység és az éhezés, miközben megőrzik a biológiai sokféleséget, és tiszteletben tartják az őslakosok tudását és az általuk elért innovációkat;
88. hangsúlyozza, hogy a G7 államainak garantálniuk kell az afrikai országok számára azt a jogot, hogy saját mezőgazdasági ágazatukat a családi és kisüzemi gazdálkodásnak kedvező vám- és adórendszerekkel védjék;
89. felszólítja az EU-t, hogy orvosolja az NAFSN-nel kapcsolatos összes fent említett hiányosságot, javítsa az átláthatóságot és a kormányzást az NAFSN-ben, és biztosítsa, hogy az annak keretében tett intézkedések összhangban vannak a fejlesztési politika célkitűzéseivel;
90. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és az NAFSN részes feleinek.

INDOKOLÁS

Az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség Afrikában (NAFSN) kezdeményezést 2012-ben hozták létre a G8 égisze alatt a magán- és közszféra közötti nagymérvű partnerségként (PPP), amelynek célja a mezőgazdaságba irányuló magánberuházások fellendítése az élelmezés- és táplálkozásbiztonságnak Szubszaharai-Afrikában történő javítása érdekében. A szövetség tagjai közé tartoznak a G8-ak, az Afrikai Unió (AU), az Új Partnerség Afrika Fejlesztéséért (NEPAD) és annak átfogó afrikai mezőgazdasági fejlesztési programja (CAADP), Burkina Faso, Benin, Elefántcsontpart, Etiópia, Ghána, Malawi, Mozambik, Nigéria, Szenegál és Tanzánia kormányai, valamint helyi és nemzetközi vállalatok. Egyes G7-partnerek kapták azt a feladatot, hogy koordinálják a kezdeményezés megvalósítását az adott afrikai országban. Az EU feladata az elefántcsontparti és a malawi megvalósítás koordinálása.

A részt vevő afrikai országok mindegyike elfogadott egy **országos együttműködési keretet** (CCF), amely megállapítja az egyes érintett felek kötelezettségvállalásait. Ezek a kötelezettségvállalások az adott afrikai országok jogszabályi reformjaira, a G7-támogatók finanszírozási szándékaira, valamint a 180 részt vevő vállalat 8 milliárd USD beruházására tett ígéreteire vonatkoznak. A mezőgazdasági beruházásokból való részesedésük alapján két vállalat emelkedik ki: a svájci vetőmag-előállító Syngenta, és a norvég műtrágyagyártó Yara International.

Az előadó elismeri, hogy az afrikai országoknak szükségük van mezőgazdasági beruházásokra. Bár az NAFSN célkitűzése megalapozott, sok hiányosság tapasztalható.

Az NAFSN célja az, hogy Afrikában megismételje az 1960-as és 1970-es években Ázsiában végrehajtott „**Zöld forradalom**” modelljét, amely a monokultúras növénytermesztésen, a gépesítésen, a biotechnológián, a műtrágyáktól való függőségen, a hosszú forgalmazási láncokon és az exportnövények termesztésén alapul. Ennek a módszernek jól ismertek a korlátai, különösen a vele járó környezetvédelmi kockázatok.

Ezenkívül a házigazda országokban elfogadott politikák célja, hogy *vállalkozásbarát környezet* jöjjön létre az infrastruktúrális, adó-, föld- vagy kereskedelempolitikai reformokon keresztül; a parlagon hagyott területekhez hosszú távú bérbevétel céljából való hozzáférés megkönnyítésével; valamint a vetőmagok terén végrehajtott szabályozói reformokkal, amelyek a növénynevelők szellemi tulajdonhoz fűződő jogait hivatottak erősíteni.

Meglepő módon a CCF-ek kialakítása során alig történt egyeztetés a mezőgazdasági kistermelőkkel, jóllehet végeredményben az ő javukat kellene, hogy szolgálja az NAFSN. Következésképpen a civil társadalom, a közszereplők, mint például az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó, valamint maguk az afrikai mezőgazdasági kistermelők súlyos kritikákkal illették az NAFSN-t. Felhívják a figyelmet arra, hogy az NAFSN a földkiszajátítások megkönnyítésének kockázatával jár, ami a kistermelők és a nők további marginalizálódásához vezet, és a nem fenntartható gazdálkodást támogatja.

Az EU-nak és tagállamainak alapvető szerepe van abban, hogy az NAFSN-t olyan eszközzé alakítsák át, amely ténylegesen a családi gazdálkodást és a helyi gazdaságokat támogatja Szubszaharai-Afrikában a szegénység, valamint az élelmezéssel és táplálkozással kapcsolatos bizonytalanság elleni küzdelem részeként. Ezért alapvető fontosságú, hogy az alábbi kihívásokra megoldást találjunk:

1. Kormányzás és tulajdonjog

A nagy külföldi cégek és támogatók erős kormányzati struktúrákat várnak el az adott partnerországtól a kockázatoknak és az előnyöknek az érintett felek közötti tisztességes megosztásának biztosítása érdekében. Szükségük van továbbá megfelelő intézményi és jog keretekre a PPP-k megfelelő szabályozásához, valamint előzetes egyeztetésekre több érintettel és végfelhasználóval. Az NAFSN keretein belül azonban alig hallani a termelői szervezetek és helyi csoportok hangját. A nagy méretű PPP-k már önmagukban is nagy kockázatot hordoznak a Szubszaharai-Afrika országaiban, ahol a kormányzás gyakran gyenge, és lehetőséget biztosítanak a korrupciónak.

Az előadó kifejezi aggodalmát azzal kapcsolatban, hogy a CCF-ek csak bizonyos meglévő, a felelős mezőgazdasági beruházásokat érintő nemzetközi normákra hivatkoznak. A CCF-ek például nem hivatkoznak sem a FAO „Önkéntes irányelvek a megfelelő élelmezéshez való jog fokozatos érvényesítésének támogatására a nemzeti élelmezésbiztonság keretében” című 2004. évi dokumentumára, sem pedig a magánbefektetők emberi jogi kötelezettségeket érintő feladataira, mint például amilyeneket az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó irányelvek, valamint az OECD multinacionális vállalatokra vonatkozó 2011. évi iránymutatásai határoznak meg.

Az előadó úgy véli, hogy a részt vevő országoknak egyértelműen vállalniuk kell olyan nemzetközi normák végrehajtását, amelyek emberi jogi alapú megközelítésen keresztül szabályozzák a beruházásokat, ideértve az AU afrikai termőföld-politikai keretét és iránymutatásait, valamint az AU afrikai termőföldalapú nagy volumenű beruházásokról szóló irányelveit;

2. Elszámoltathatósági keret

A CCF-ek nem állnak teljes körűen rendelkezésre, ami gátolja a helyi civil társadalmat a megalapozott nyomon követésben. Sőt a részt vevő országok sem használnak egységes formátumot vagy minőségi mutatókat, ami lehetővé tenné a projektértékeléseket.

Az előadó követeli, hogy minden szándéknyilatkozatot teljes egészében tegyenek közzé, és hogy vezessenek be szigorú nyomon követési mechanizmusokat és teljesítménymutatókat minden CCF-ben. Szükség van továbbá az érintett helyi lakosoknak és közösségeknek biztosított fellebbezési mechanizmus bevezetésére. A helyi civil társadalmat is széleskörűen be kell vonni az NAFSN nyomon követésébe és értékelésébe.

A szerződéses gazdálkodás az egyik központi eleme a mezőgazdasági kistermelők értékláncokba történő integrálásának. A CCF-eket azonban felül kell vizsgálni a vevők és a helyi beszállítók között érvényesülő szerződéses rendelkezések tökéletesítése érdekében, valamint annak érdekében hogy az ármegállapodások, a nők jogainak tiszteletben tartása, a fenntartható mezőgazdaság támogatása, a megfelelő vitarendezési mechanizmusok létrehozása és a gazdálkodói szervezetek erősítése tekintetében megfelelő jogi keret álljon rendelkezésre, amivel javulhat a gazdálkodási szerződések tárgyalásai során betöltött alkupozíciójuk.

3. A fenntartható családi gazdálkodás támogatása

A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend, valamint az éghajlatváltozásról szóló 2015. évi párizsi megállapodás egyaránt kiemeli egy olyan mezőgazdasági modell kidolgozásának fontosságát, amely javítja az ellenálló képességet és fenntartható élelmiszerrendszereket hoz létre. Szubszaharai-Afrikában a családi gazdálkodók és a mezőgazdasági kistermelők az afrikai mezőgazdaság legfőbb befektetői, és a munkahelyek több mint 60%-át ők biztosítják¹. Már bizonyították, hogy képesek fenntartható módon (gyakran agro-ökológiai módszerek segítségével) növelni az élelmiszer-termelést, diverzifikálni a termelést, hozzájárulni a vidékfejlesztéshez, növelni bevételeiket, valamint ennek eredményeként elősegíteni a szegénység csökkenését.

Az NAFSN „modern”, „vállalkozásorientált” és nagyipari gazdálkodáson alapuló mezőgazdaságot megtestesítő modelljének támogatása helyett az előadó az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadónak, valamint a mezőgazdasági ismeretekről, tudományról és fejlesztési technológiáról szóló 2009. évi nemzetközi felmérésnek (IAASTD) az ajánlásaival összhangban felhívja az afrikai kormányokat, hogy ruházzanak be a családi gazdálkodásba és az agroökológiába.

4. Termőföldhöz jutás és a földbirtoklás biztonsága

Bár Afrikában különböző földbirtoklási formák (szokásjogon alapuló, köz- és magán) léteznek, a CCF-ek szinte kizárólag a telekkönyvezést (vagy a földterületre vonatkozó jogok tanúsítását) említik a birtoklási jogokkal kapcsolatos problémák kezelésére szolgáló megoldásként.

Bizonyítékok alapján feltételezhető, hogy a telekkönyvezés nem vezet automatikusan a földbirtoklás biztonságához a helyi közösségekben. Sőt a szokásjogon alapuló, illetve a közösségi birtoklási rendszerek eltörlése, valamint a telekkönyvezésre fektetett kiemelt hangsúly gyakran nagyobb bizonytalanságot eredményezett a szegények, és különösen a nők termőföldhöz fűződő jogait illetően. A kisüzemi élelmiszer-termelők és az őslakosok termőföldhöz fűződő jogait általában nem ismerik el jogilag, emiatt ki vannak szolgáltatva a tisztességtelen földügyleteknek, a beleegyezés nélküli kisajátításnak és a méltányos ellentételezés elmaradásának, különösen gyenge kormányzás és befejezetlen földreform esetén. Ezenkívül a földügyletekben részt vevő beruházók és a helyi elit sokszor „parlagon hagyott” vagy „nem megfelelően kihasználta” földként írja le a területet, gyakran figyelmen kívül hagyva vagy eltitkolva az azon folytatott állattenyésztési tevékenységeket.

Ezeket a kockázatokat jól szemlélteti az úgynevezett „növekedési pólusok” létrejötte (például a PROSAVANA projekt Mozambikban), amelyek célja az, hogy nemzetközi beruházókat csábítsanak Afrikába oly módon, hogy földterületeket bocsátanak nagy magáncégek rendelkezésére a családi gazdálkodók kárára, gyakran igen termékeny régiókban.

Az előadó következőképpen sürgeti a részt vevő afrikai országokat, hogy tartsák tiszteletben a közösségek hagyományokon alapuló, termőföldhöz fűződő jogait, és teljes körűen hajtsák végre a földművelés, a halászat és az erdőgazdálkodás felelősségteljes irányítására vonatkozó 2012. évi önkéntes iránymutatásokat. Az NAFSN keretében végrehajtott beruházásokat

¹ FAO Statisztikai évkönyv 2012, [18. o.](#)

előzetes hatásvizsgálatnak kell alávetni a termőföldhöz fűződő jogokat illetően, és azokat a helyi közösségekkel folytatott szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló egyeztetésekhez kell kötni.

5. Vetőmagokra vonatkozó jogszabályok

Az afrikai kontinensen a mezőgazdasági megélhetés 90%-a a mezőgazdasági termelők azon jogán alapul, hogy szabadon termelhetnek, cserélhetnek és adhatnak el vetőmagot¹. Az előadó aggodalmát fejezi ki a társaságok arra irányuló kérését illetően, hogy az új növényfajták oltalmára létesült 1991. évi nemzetközi egyezmény nyomán a vetőmagokra vonatkozó afrikai jogszabályok harmonizálásával erősítsék meg a növénynevelők jogait, amely egyezmény tiltja az ilyen nem hivatalos gyakorlatok túlnyomó részét. Ez veszélyeztetheti a vetőmagok sokféleségét, ami elengedhetetlen az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz és az élelmezésbiztonsághoz. Ezenkívül az ellenőrzött vetőmagok megnövekedett afrikai értékesítésével kapcsolatos szabadalmak növelik a mezőgazdasági kistermelők függőségét és az eladósodás valószínűségét.

Mivel a vetőmagok ellenőrzése, tulajdonjoga és megfizethetősége nagyon fontos szerepet játszik az élelmezésbiztonságnak és a szegény mezőgazdasági termelők ellenálló képességének biztosításában, ezért az előadó úgy véli, hogy a támogatóknak a mezőgazdasági termelők vetőmagrendszereket kell támogatniuk annak érdekében, hogy bizonyos fokú **függetlenséget** biztosítsanak a kereskedelmi vetőmagágazattól, és azért, mert a vetőmagok genetikai sokfélesége jobban biztosítja a vetőmagoknak a helyi agro-ökológiai körülmények közötti használatra való alkalmasságát.

6. Nemek közötti egyenlőség

A közelmúltig a mezőgazdaságnak juttatott támogatások gyakran férfiak által természetett exportterményekre koncentráálódtak, ennek következtében a nőkre főként a család eltartásához szükséges élelmiszer előállításának feladata maradt.

Az NAFSN 2014. évi előrehaladási jelentése rámutat arra, hogy az Új Szövetségben részt vevő mezőgazdasági kistermelőknek csupán 21%-a nő. Ugyanakkor Szubszaharai-Afrikában a nők a családi gazdálkodók mintegy 50%-át teszik ki². Mivel az NAFSN kevés figyelmet szentel a nemek közötti egyenlőségnek, ezért hozzájárul az egyenlőtlenek növekedéséhez és az afrikai nők további marginalizálódásához.

Egyedi mutatókkal kellene mérni az NAFSN nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatását. Hasonlóképpen prioritásként kellene kezelni a termőföldhöz jutás tekintetében a nőkkel szemben érvényesülő megkülönböztetés valamennyi formájának megszüntetését; a nők mikrohitelrendszerekhez és -szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítását; valamint a nőknek a mezőgazdasági kutatási és fejlesztési politikák kidolgozásába és megvalósításába történő hatékony bevonását.

7. Mezőgazdasági beruházások finanszírozása Afrikában

¹ Olivier De Schutter (2009): „”, 23. o.

² FAO (2011), Az élelmiszer és a mezőgazdaság helyzete. Nők a mezőgazdaságban. A nemek közötti egyenlőtlenek megszüntetése a fejlődés érdekében

Az előadónak jelentős fenntartásai vannak azzal kapcsolatban, hogy az afrikai mezőgazdasági beruházásokat olyan nagy PPP-ken keresztül támogatják, mint az NAFSN.

Az NAFSN legfontosabb résztvevői a magánszférából olyan multinacionális cégek, amelyek már így is piaci erőfölénnyel rendelkeznek, és gyakran részesülnek üzleti, díj- és adókedvezményekben a házigazda országokban. A tervezett beruházások azon az elképzelésen alapulnak, hogy a mezőgazdasági kistermelők „kiemelhetők” a szegénységből, ha sikerül őket az élelmiszeripar értékláncainak szerves részévé tenni. A valóságban azonban a termelők nagy többsége nincs megfelelő közelségben a piacokhoz, nem rendelkezik kapacitással arra, hogy a szükséges mennyiségeket megtermelje, illetve nincs meg az a szakmai képzettsége, amely lehetővé tenné, hogy eleget tegyen a termelés irányításával, a számvittel, a higiéniai intézkedésekkel és a beruházással kapcsolatos magas szintű elvárásoknak. Ezenkívül jelentős erőbeli aránytalanságok állnak fenn a multinacionális mezőgazdasági cégek, a regionális és nemzeti piaci szereplők és a kis cégek között az afrikai országokban.

A hivatalos fejlesztési támogatásnak (ODA) a szegénység csökkentésére irányuló célkitűzés megvalósulását kell szolgálnia, nem pedig az uniós kereskedelempolitika érdekeit. Az előadó úgy véli, hogy az EU-nak nem szabadna a hivatalos fejlesztési támogatást arra használnia, hogy monopóliumként vagy kartellben működő transznacionális vállalatokat támogasson, ami hozzájárul a helyi magánszektor aláásásához és ezáltal veszélyezteti a családi gazdálkodókat és a mezőgazdasági kistermelőket.

Összefoglalva: Az előadó komolyan megkérdőjelezi a nagy méretű PPP-k, mint amilyen az NAFSN, arra való képességét, hogy hozzájáruljanak a szegénység csökkentéséhez és az élelmezésbiztonsághoz, mivel nagy a kockázata annak, hogy a legszegényebb közösségeknek kell viselniük a velük járó társadalmi és környezeti kockázatok nagy részét. Tekintettel a fennálló hiányosságokra, az előadó úgy véli, hogy az EU-nak és tagállamainak abba kellene hagyniuk az NAFSN jelenlegi támogatását. Ehelyett mind a támogatóknak, mind a nemzeti kormányoknak olyan mezőgazdasági modellbe kellene beruházniuk, amely fenntartható, a mezőgazdasági kistermelést és a nőket támogatja, továbbá amely a belföldi és regionális piacokban rejlő lehetőségeket felszínre hozza oly módon, hogy abból a családi gazdálkodók profitálhatnak, a vevők részére pedig elérhető áron jó minőségű élelmiszerek biztosíthatók.

18.3.2016

VÉLEMÉNY A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Fejlesztési Bizottság részére

az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetségről
(2015/2277(INI))

Előadó: Molly Scott Cato

JAVASLATOK

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság felkéri a Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi módosításokat:

Általános megközelítés

1. megjegyzi, hogy az élelmezésbiztonságról szóló, 2009. évi L'Aquila-i együttes nyilatkozatban a G8-ak kormányai elkötelezték magukat az élelmiszer-termelés növelésére irányuló országspecifikus stratégiák támogatása és ily módon az élelmiszerhez való hozzáférés növelése mellett, különös hangsúlyt helyezve a mezőgazdasági kistermelők és a női gazdálkodók szerepének megerősítésére, illetve a termőföldre és a pénzügyi szolgáltatásokhoz, többek között a mikrofinanszírozáshoz és a piacokhoz való hozzáférésük javítására;
2. megjegyzi, hogy az EU élelmezésbiztonsági szakpolitikai kerete¹ hangsúlyozza, hogy a legkevésbé fejlett országok élelmiszer-kínálatának javítása érdekében az Uniónak és tagállamainak előtérbe kell helyezniük a fenntartható kisüzemi élelmiszer-termelést, ami egyszerre több hatással is jár: emeli a vidéki termelők jövedelmének és ellenálló képességének szintjét, elősegíti a lakosság élelmiszer-ellátását és a környezet minőségének javítását, valamint a feldolgozás révén fellendíti a kkv-kat és a vidékfejlesztést;
3. elismeri, hogy ami a fejlődő országok élelmezésbiztonsági politikáját illeti, a hangsúly a mezőgazdasági termékek mennyiségének növeléséről áttevődött arra, hogy az országok képesek legyenek ellátni magukat élelmiszerrel és javítani élelmiszer-önrendelkezésüket,

¹ A fejlődő országok élelmezésbiztonsági kihívásainak kezeléséhez nyújtott segítség európai uniós szakpolitikai kerete, COM(2010)0127.

vagyis az emberek azon szuverén jogát, hogy maguk döntsenek mezőgazdasági és élelmiszerpolitikáikról és -termelésükről;

4. olyan eszközök kidolgozására szólít ezért fel, amelyek lehetővé teszik az importált élelmiszertől való függőség biztos alapokon álló hazai élelmiszer-termeléssel történő felváltását, előnyben részesítve a táplálkozási követelményeknek megfelelő helyi növénykultúrákat; megállapítja, hogy az éghajlat és a piacok egyre fokozódó ingatagsága miatt ez egyre fontosabbá válik;
5. úgy véli, hogy az ilyen jellegű, a helyi hazai élelmiszer-termelésre és a rövidebb regionális élelmiszerláncokra összpontosító önellátás hozzájárulna az éhezés csökkentéséhez és a helyi lakosság élelmiszerhez való egyenlő hozzáféréseinek biztosításához, biztosítva az életkörülmények javítását és a hosszú távú élelmezésbiztonságot; hangsúlyozza, hogy mivel a tisztességtelen kereskedelmi megállapodások veszélyeztethetik ezen országok képességét arra, hogy el tudják látni magukat élelmiszerekkel, illetve kizárhatják a gazdálkodókat bizonyos piacokról, az exportot csak akkor lehet figyelembe venni, ha ezek az alapvető élelmezésbiztonsági célkitűzések megvalósultak;
6. támogatja „a közép- és hosszú távú fenntartható mezőgazdasági, élelmezésbiztonsági, élelmezési és vidékfejlesztési programokat, az éhezés és szegénység kiváltó okainak leküzdése érdekében, többek között a megfelelő élelmezéshez való jog fokozatos megvalósítása révén”, valamint a tiszta vízhez való hozzáférést, a közösségek bevonását a mezőgazdasági fejlesztési tevékenységekbe (a gazdálkodásba, a feldolgozásba és az értékesítésbe), különösen „a politikákat, az intézményeket és az embereket egyszerre felölelő, integrált fellépések révén, különös hangsúllyal a kisgazdákon és a női gazdálkodókon”¹, szerepük megerősítése és a tisztességes munkához való joguk előmozdítása révén;
7. megállapítja, hogy az egészséges, élő talajon és az éghajlatváltozásnak ellenálló, termékeny mezőgazdasági ökoszisztémákon alapuló élelmezésbiztonsággal jellemezhető területeken nagyobb stabilitás és alacsonyabb elvándorlás jellemző;

Kisüzemi gazdálkodás

8. megjegyzi, hogy a kisüzemi gazdálkodás mindig is alapvető szerepet játszott az országok gazdasági és társadalmi fejlődésének elindításában azáltal, hogy a teljes népesség számára biztosította az élelmezésbiztonságot, csökkentette annak szükségét, hogy a devizatartalékokat élelmiszer-behozatalra kelljen költeni, valamint munkahelyeket biztosított;
9. hangsúlyozza, hogy az Afrikában fogyasztott élelmiszerek hozzávetőlegesen 70%-át előállító kisüzemi gazdálkodók kulcsfontosságú szerepet játszanak a helyi életfenntartás szempontjából, és nélkülözhetetlenek a mezőgazdaság inkluzív fejlődéséhez;
10. hangsúlyozza tehát, hogy az afrikai Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetségnek elsősorban a kisüzemi gazdálkodókat és a kis családi vállalkozásokat kell támogatnia, hogy az élelmiszer-ellátási láncban biztosítani tudják maguknak a helyet és meg tudják erősíteni szerepüket;

¹ Az élelmezésbiztonsági világ-csúcstalálkozó zárónyilatkozata, FAO, 2009.

11. megállapítja, hogy a külföldi magánbefektetésekre és a kereskedelem liberalizációjára irányuló politikák jelentős hatással lehetnek a fejlődő gazdaságok mezőgazdasági ágazataira;

A földszerzés, a földhöz való hozzáférés, valamint a földtulajdon-koncentráció

12. felhívja a figyelmet a földtulajdonlás túlzott deregulációjából származó veszélyekre; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a kisüzemi gazdálkodók megélhetése, mezőgazdasági földterületekhez való hozzáférése és az általuk használt hagyományos mezőgazdasági módszerek jelentős veszélynek vannak kitéve;

13. elítéli a földtulajdon nagyarányú koncentrációját, például a külföldi befektetők által folytatott és a helyi kisüzemi gazdálkodókat jelentős mértékben károsító földszerzések kapcsán, mely jelentős következményekkel jár a mezőgazdasági termelésre, ugyanis felnyomja az élelmiszerárakat, valamint helyi, regionális és nemzeti szinten élelmiszer-ellátási bizonytalanságot és szegénységet okoz;

A gazdálkodási modell átalakítása

14. elismeri a mezőgazdasági termeléshez szükséges vízhez való hozzáférés szerepét, valamint azt, hogy öntözés céljaira kockázatos túlzottan az értékes vízkészletre támaszkodni, és ennek fényében megállapítja, hogy csökkenteni kell a pazarló öntözési gyakorlatokat, illetve hangsúlyozza a víztakarékos agronómiai technikák szerepét az evapotranszpiráció megelőzésében, az egészséges, élő talaj víztartalmának megőrzésében, valamint az ivóvízkészlet szennyezéstől való megvédésében;

15. elismeri a trópusi és félszáraz területeken folytatott mezőgazdaság sajátos igényeit, különösen az árnyékot és a talajvédelmet igénylő termények tekintetében, és úgy véli, hogy a talajt kizsigerelő monokultúrák már elavultak, és az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség adományozó országaiban fokozatosan felszámolják ezeket;

16. felhívja a figyelmet a fenntartható, diverzifikált gazdálkodásra való átállás szükségességére, kevesebb inputfüggőséggel és talajromlással, valamint az éghajlatváltozás negatív hatásaival szembeni ellenálló képesség növelésével;

17. hangsúlyozza, hogy az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetségnek a regionális viszonyokhoz igazított mezőgazdasági struktúrát kell kialakítania az elsődleges és feldolgozási szakaszban;

18. óva int attól, hogy az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség által finanszírozott kezdeményezésekben az élelmiszertermelés helyett a nem élelmiszer jellegű mezőgazdasági cikkek termelésére essen a hangsúly, mivel az ilyen termékek előállítására káros hatással lehet a részt vevő országok élelmezésbiztonságára és élelmiszer-önrendelkezésére;

19. kéri, hogy a stratégiák és cselekvési tervek kidolgozása során vegyék figyelembe a helyi szakértelmet és a helyi lehetőségeket, továbbá a vetőmagok és szaporítóanyagok termesztésére alkalmazzanak természetes technikákat, miközben konzultálnak a helyi közösségekkel;

Agroökológia és agrárerdészet

20. felhívja a figyelmet a fajok sokszínűségén és hasznofajok jelenlétéen, a kockázatok eloszlásán és a hulladékok újrahasznosításán alapuló, erőforrás-hatékony és hosszú távú agroökológiai megközelítésekben rejlő jelentős lehetőségekre;
21. megjegyzi, hogy az ilyen agronómiai technikák – az olyan természetes folyamatok ösztönzésével, mint a termőtalaj-képződés, a víz és a kártevők szabályozása vagy a zárt körű tápanyagkörforgás – biztosítani tudják a hosszú távú, olcsó termelékenységet és termőképességet a gazdálkodók és a közigazgatási szervek számára;
22. megjegyzi, hogy a fenntartható talajgazdálkodás révén világszinten 58%-kal több élelmiszert lehet előállítani¹;
23. támogatja az agrár-ökológiai megközelítéseket, különösen a talajra összpontosítóakat, például a permakultúrát, az agrárerdészetet, a vetésforgót és a – különösen hüvelyes növényeket alkalmazó – vetésváltást, az alávetést, a komposztálást és a talajtakarást annak érdekében, hogy növelni lehessen az ökoszisztéma-funkciók potenciálját, ezáltal hosszú távon, természetes folyamatokat alkalmazva fokozva a termelékenységet és a termőképességet;

tudomásul veszi a talaj- és faalapú megközelítések közötti szinergiákat, és az agro-ökorendszerek éghajlatváltozáshoz való alakítását; külön kiemeli a tűzifa iránti nagy igényt; külön kiemeli a nitrogénmegkötő fák sokoldalú használatát;

megjegyzik, hogy a mezőgazdasági vegyszereket a fejlődő, például az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetségben részt vevő országokban túlzott módon vagy szakszerűtlenül használhatják;
26. megjegyzi, hogy az írástudatlanság és a megfelelő képzés hiánya tovább súlyosbítja a helyzetet, és azt eredményezheti, hogy a friss gyümölcsben és zöldségben a növényvédőszer-maradványok jelenléte igen magas szintet ér el, illetve hogy a termelők és családtagjaik egészsége mérgező és egyéb hatásoknak van kitéve;

A tápláló ételhez és a vízhez való hozzáférés

27. hangsúlyozza, hogy a minőségi, kiegyensúlyozott táplálkozás alapvető fontosságú, és megerősíti, hogy a tápanyagtartalomnak központi szerepet kell játszania az élelmiszerrendszerek át- és kialakítása során;
28. emlékeztet arra, hogy az energiabevitel önmagában nem alkalmas a tápanyagtartalom megállapítására;
29. hangsúlyozza, hogy afrikaiak milliói, különösen gyermekek éheznek és alultápláltak, és ezek az elhalálzás legfőbb okai a kontinensen, valamint hogy a földszerzésen és az éghajlatváltozáson túl az éhezés az egyik fő oka annak, hogy az emberek otthonaikat elhagyni kényszerülnek;
30. elismeri a tiszta ivóvízhez való hozzáférés alapvető szerepét, valamint a gazdálkodás rá

¹ FAO, globális talajügyi partnerség.

gyakorolt esetleges hatását;

31. az éhezés és az alultápláltság felszámolása érdekében felszólít olyan, a helyi igényeknek megfelelő mezőgazdasági és élelmiszer-politikák kidolgozására, amelyek az egész társadalom szükségleteit kielégítik ;
32. hangsúlyozza, hogy olyan stratégiákra van szükség, amelyek a teljes élelmiszerláncban a minimálisra csökkentik az élelmiszerpazarlást;

Kritikai észrevételek

33. üdvözli az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség elkötelezettségét az élelmezésbiztonság iránt, ám aggasztja, hogy az alkalmazott eszközök a mezőgazdasági fejlesztés idejétmúlt modelljein és egyenlőtlen erőviszonyokon alapulnak;
34. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy lehet, hogy az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség az eredeti szándékokkal szemben nem előnyös a kis családi gazdálkodók számára, hanem költséges külső forrásoktól teszi függővé őket;
35. felhívja a figyelmet a vetőmagágazat deregulációjából származó veszélyekre a résztvevő országokban, amelyek ahhoz vezethetnek, hogy a kistermelők túlzott függőségbe kerülnek a külföldi vállalatok által előállított vetőmag- és növényvédő szerek használatától;
36. rámutat arra, hogy az együttműködési keret döntéshozatali folyamataiba nem vonták be valamennyi érdekelt felet, többek között a vidéki közösségeket, a mezőgazdasági üzemekben dolgozókat, a halászokat és az őslakos népeket, hanem inkább kizárták őket azokból, valamint figyelmen kívül hagyták részvételhez való jogukat;
37. fenntartja, hogy ebben a szövetségben az afrikai államokat partnerként, nem pedig a magánbefektetők „kockázati és bizonytalansági tényezőit” csökkentő egyszerű szolgáltatókként kell kezelni;
38. megjegyzi, hogy a G20-ak 2011. évi jelentése hangsúlyozza, hogy az adózási megfontolások által vezérelt beruházások átmenetinek bizonyulhatnak; emlékeztet arra, hogy számos, a beruházók motivációit vizsgáló felmérés kimutatta, hogy a különleges adóösztonzók semleges vagy negatív hatással bírnak beruházási döntésükre¹;
39. megjegyzi, hogy az adóösztonzók, többek között a társasági adó alóli mentesség a különleges gazdasági övezetekben, megfosztják az afrikai államokat azokról az adóbevételektől, amelyek a mezőgazdaságban, különösen az élelmezésbiztonsági és táplálkozási programokban kulcsfontosságú közberuházások forrásai lehetnének²;
40. sajnálja, hogy az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség 10 együttműködési keretében az egyetlen közös mutató a Világbank „Doing Business” jelentésében szereplő index;

¹ Mwachinga, E. (Global Tax Simplification Team, World Bank Group), „A Kelet-afrikai Közösségben készített befektetői motivációs felmérés eredményei”, 2013. február 12-én Lusakában tartott előadás.

² „A hatékonyabb adórendszerek kialakításának támogatása”, az IMF, az OECD és a Világbank jelentése a G20-ak munkacsoportja számára, 2011.

A részt vevő országokhoz intézett kérések

41. felhívja a szövetségben részt vevő országokat a következőkre:

- a FAO „Önkéntes irányelvek a megfelelő élelmezéshez való jog fokozatos érvényesítésének támogatására a nemzeti élelmezésbiztonság keretében” című 2004-es dokumentumában foglaltak, valamint a FAO 2014. évi, a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari rendszerekbe történő felelős beruházásra vonatkozó elveinek végrehajtása, továbbá az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-iránymutatásoknak való megfelelés biztosítása;
- annak biztosítása, hogy az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség tevékenységei ne csak a beruházások minőségére korlátozódjanak, valamint hogy azok figyelembe vegyék a fejlesztésre gyakorolt hatás minőségét is, többek között a nők jogaival és az érdekelt felek bevonásával, a kiegyensúlyozott és egészséges táplálkozással és az élelmiszer-ellátó rendszerek ellenálló képességével kapcsolatos célkitűzések vonatkozásában;
- az ország eredményjelentései részeként az országok közötti együttműködési keret (CCF) végrehajtásának évenkénti értékelése annak ellenőrzése érdekében, hogy teljesítésre kerültek-e a kötelezettségvállalások, valamint az eredmények közzététele;
- a telekkönyvezés emberi jogokon alapuló megközelítésének biztosítása a nemzeti élelmezésbiztonság keretében a földművelés, a halászat és az erdőgazdálkodás felelősségteljes irányítására vonatkozó 2012-es önkéntes FAO-iránymutatások elfogadása és maradéktalan végrehajtása révén;
- olyan, részvételen alapuló és inkluzív mechanizmusok biztosítása, amelyekben elsőbbséget élveznek a földhöz való joggal legitim módon rendelkezők, különösen a kistermelők és a kis családi gazdálkodók jogai, szükségletei és érdekei; annak biztosítása, hogy minden olyan közösségtől megszerezzék szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezésüket, amelyek olyan földterületen élnek, amelynek tulajdonjoga vagy irányítása átadásra kerül;
- a közpolitikák és közprojektek felülvizsgálata a nagyarányú földszerzésre és a nem termelési célú földtulajdonlásra irányuló valamennyi ösztönző felszámolása érdekében;
- kötelező nemzeti intézkedések bevezetése a nagyarányú földszerzések gyakorlata, a földterületek átruházásán alapuló korrupció és a spekulatív célú földvásárlások ellen;
- a telekkönyvezési és tanúsítási rendszerek ellenőrzése annak biztosítása érdekében, hogy azok átláthatóak legyenek, ne eredményezzék nagybirtokok kialakítását, valamint ne fosszanak meg közösségeket a megélhetésükhöz szükséges erőforrásoktól;
- annak biztosítása, hogy a pénzügyi támogatást ne olyan kezdeményezések finanszírozására használják fel, amelyek segítségével a vállalatok kitelepíthetik a helyi közösségeket;
- részvételen alapuló folyamatok alkalmazása a helyi közösségek szükségleteihez igazított szerződéses gazdálkodási módok modelljeinek kidolgozására;

- olyan termelői szervezetek, például szövetkezetek létrehozása, előmozdítása és támogatása, amelyek erősítik a kistermelők alkupozícióját, megteremtve az annak biztosításához szükséges feltételeket, hogy a kistermelők jobban keressenek a piacon, valamint lehetővé téve a tudás és a bevált gyakorlatok kistermelők közötti megosztását;
- együttműködés kialakítása a belföldi mezőgazdasági termelők, helyi közösségek, helyi hatóságok és civil társadalmi szervezetek között az élelmiszer-ellátás bizonytalanságának mérséklése és a megélhetés javítása érdekében, konzultáció a belföldi érdekelt felekkel, valamint annak biztosítása, hogy a helyi szereplők teljes mértékben részt vehessenek a program végrehajtásában;
- többszereplős (a kistermelői szervezeteket, az érintett közösségeket, valamint a szervezett civil társadalom képviselőit tömörítő) platform létrehozása;
- annak biztosítása, hogy a mezőgazdasági kistermelők, különösen a nők földhöz és vízhez jutási jogai egyértelműen meg legyenek határozva, és a fejlesztés valamennyi előnyét élvezhessék; megfelelő konzultáció az állattenyésztőkkel az Új Élelmiszer- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség által finanszírozott beruházások előkészítése során a földviták elkerülése és a közös földek használatának optimalizálása érdekében; valamennyi fellépésnek a hazai kistermelők érdekeire és lehetőségeire történő alapozása;
- a közberuházások megfelelő szintjének biztosítása a tartós, fenntartható és inkluzív megoldások garantálása érdekében;
- lehetőség biztosítása a gazdálkodók számára az inputfüggőség elkerülésére, valamint saját vetőmag-forgalmazó rendszereik támogatása a mezőgazdasági biodiverzitás fenntartása és fejlesztése érdekében, helyi, állami tulajdonban lévő vetőmagbankok fenntartása és a helyi vetőmagváltozatok cseréje és folyamatos fejlesztése révén, rugalmasságot biztosítva a vetőmagjegyzékek tekintetében, hogy a gazdálkodóktól származó fajták helyet kapjanak bennük, biztosítva a hagyományos termelés folytatását;
- a kiscgazdálkodók, a perifériára szorult csoportok és a vidéki közösségek vetőmaghoz és a mezőgazdasági termeléshez felhasznált alapanyagokhoz való hozzáféréseinek és ezek megosztásának megőrzése és előmozdítása; az élet- és biológiai folyamatok szabadalmazhatósági tilalmára vonatkozó nemzetközi megállapodások tiszteletben tartása, különösen őshonos jegyek vagy fajok esetében;
- annak elkerülése, hogy az élelmiszer-termelő rendszerek túlzottan függjenek a fosszilis tüzelőanyagoktól, az áringadozás korlátok közé szorítása és az éghajlatváltozás hatásainak csökkentése érdekében;
- helyi és regionális szinten rövid ellátási láncok, valamint az ezt kiszolgáló tároló és kommunikációs infrastruktúra fejlesztése, mivel a rövid ellátási láncok a leghatékonyabbak az éhezés és a vidéki szegénység elleni küzdelemben;
- olyan politikák kialakítása, amelyek támogatják a fenntartható mezőgazdaságot, előmozdítva a sokszínűbb, az agroökológia, és ezen belül az agrárerdészet és az integrált növényvédelem elvei szerint irányított földművelési rendszereket;
- annak lehetővé tétele, hogy az afrikai termelők hozzáférjenek a kifejezetten Afrikára

jellemző agronómiai kihívásokra választ adó, alacsony erőforrás-igényű technológiai megoldásokhoz;

- az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség által elérni kívánt célok hatókörének és végrehajtásának fokozása az oktatásba, képzésbe és mezőgazdasági szaktanácsadásba történő beruházás révén, ahol a hangsúly a közösségorientált részvételi megközelítésen van, lefedve a táplálkozást, a termőföldbirtoklást, a jogokat, az agrár-erdészetet és az alacsony erőforrás-igényű fenntartható mezőgazdaságot, többek között a fenntartható hagyományos technikákat;
- a tápláló, helyi és a lehetőségekhez mérten idényjellegű élelmiszernövények, lehetőleg a helyi viszonyokhoz igazított vagy őshonos fajták és fajok, például gyümölcsök, zöldségek és csonthéjasok széles választékának ösztönzése a táplálkozás javítása érdekében, a változatos, egészséges és megfizethető, olyan étrendhez való folyamatos hozzáférés biztosítása révén, amely nem csupán a kalóriabevitel, hanem a minőség, mennyiség és változatosság tekintetében egyaránt megfelelő és összeegyeztethető a kulturális értékekkel;
- annak biztosítása, hogy a stratégiák ne kizárólag a több élelmiszer, konkrétan a csupán magas kalóriatartalmú élelmiszernövények nagy mennyiségének megtermelésén alapuljanak, ezek túlsúlya ugyanis étrendi tápanyaghiányt okozhat;
- azon intézkedések megakadályozása, amelyek gátolnák a megfelelő tápanyagokhoz és élelmiszerekhez való hozzáférést, különös tekintettel azokra, amelyek gátolják a lakosságot abban, hogy az életben maradásukat biztosító forrásokhoz és termékekhez hozzáférjenek és azokat használják;
- annak biztosítása, hogy a táplálkozás (az egészség, a víz és a megfelelő higiénés körülmények mellett) bekerüljön az alapvető közszolgáltatások közé;
- kötelezettségvállalás az anyatejpotlók forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex és az Egészségügyi Világszervezet által elfogadott, az újszülöttek és kisgyermekek táplálkozásával kapcsolatos határozatok maradéktalan végrehajtása mellett;
- a vidéken élő nők szerepét növelő és őket egyenjogúsító politikák kidolgozása, különösen figyelembe véve időbeli és mobilitási korlátaikat;
- a nők azonos jogainak, valamint társadalmi és döntéshozatali szerepeinek biztosítása, különös tekintettel a földhöz, a finanszírozáshoz és az erőforrásokhoz való hozzáférésre;
- annak biztosítása, hogy a nők élvezzék a mezőgazdaság átalakításának előnyeit, a diszkriminatív szokásokkal szembeni fellépés és a forrásokhoz való hozzáférést akadályozó diszkriminatív rendelkezések megszüntetése révén;
- az országok közötti együttműködési keretekbe konkrét célok beépítése a nők jogainak megerősítésére, a teljesítésükre vonatkozó időkerettel együtt; a projektek költségvetésének kidolgozásakor a nemi szempontok figyelembevétele, valamint nemek szerint lebontott adatok segítségével folyamatos értékelés;
- a bevált gyakorlatok megállapítása, valamint a stratégiák irányának jobb meghatározása

érdekében a nemi szempont bevezetésének ösztönzése a hivatalos statisztikák és a vidékfejlesztési politikák mutatói terén;

- valamennyi kezdeményezés átláthatóságát és elszámoltathatóságát biztosító rendszerek létrehozása;
- annak biztosítása, hogy valamennyi projekt értékelését, köztük a hatásvizsgálatokat független szervek végezzék, olyan mutatók széles körét alkalmazva, amelyekkel mérhető az élelmezésbiztonságra, a táplálkozásra és a szegénységre gyakorolt hatás, ily módon átfogó értékelést adva az egyes országok által az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség keretében tett előrelépésről;
- annak biztosítása, hogy a pénzügyi, adóügyi vagy adminisztratív reformok ne mentsék fel a befektetőket a részt vevő országok adóalapjához való méltányos hozzájárulás alól, és ne adjanak tisztességtelen előnyt a befektetőknek a kistermelőkkel szemben;
- annak biztosítása, hogy kormányaik megőrizzék mezőgazdasági és élelmiszerpiacaik védelmének jogát megfelelő vám- és adórendszerek segítségével, amelyek különösen szükségesek a pénzügyi spekuláció és az adókikerülés elleni fellépéshez;
- a földművelés, a halászat és az erdőgazdálkodás felelősségteljes irányítására vonatkozó 2012-es önkéntes FAO-iránymutatások végrehajtása, részvételen alapuló és inkluzív mechanizmusok révén, amelyekben elsőbbséget élveznek a földhöz való joggal legitim módon rendelkezők jogai és szükségletei;
- a közpolitikák és közprojektek felülvizsgálata a nagyarányú földszerzésre irányuló valamennyi ösztönző felszámolása érdekében;
- olyan politikákat elfogadása, amelyek előmozdítják a felelősségteljes kereskedelmet, és kötelezzék el magukat a regionális kereskedelmet hátráltató vámjellegű akadályok eltörlése mellett;

Az Unióhoz és a tagállamokhoz intézett kérések

42. felszólítja az Uniót és a tagállamokat mint a fejlesztési támogatás legnagyobb adományozóit az alábbiakra:

- az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség és az intenzív együttműködés további támogatását a fenti feltételek teljesítésétől tegyék függővé;
- gondoskodjanak arról, hogy a vállalkozások teljes mértékben feleljenek az emberi jogokért, földhöz való jogokért, valamint a társadalmi, környezetvédelmi és munkaügyi normák betartásáért, valamint különösen arról, hogy a tagállamok teljesítsék az államokra háruló országhatáron kívüli köteleseket, biztosítva, hogy politikáik más országokban nem sértenek emberi jogokat, különösen az élelmiszerhez és táplálkozáshoz való jogot, és hogy nem állami szereplők nem akadályozzák e jogok érvényesülését;
- biztosítsák, hogy az uniós székhellyel rendelkező befektetők tiszteljék a helyi közösségek jogait és a kistermelők szükségleteit, és erre ösztönözzék a szövetségben részt vevő többi partnert is, az együttműködési kereteken belül olyan, emberi jogokon alapuló

megközelítés alkalmazásával, amely kiterjed a környezetvédelmi, társadalmi, földdel kapcsolatos, munkaügyi és emberi jogi biztosítékokra, valamint beruházási terveik legmagasabb szintű átláthatóságára;

- biztosítsák, hogy az uniós székhellyel rendelkező befektetők a munkaszerződések kidolgozása során alkalmazzanak társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó politikát, valamint ne éljenek vissza gazdasági előnyükkel a helyi közösségek munkavállalóinak kárára;
 - ösztönözzék a részt vevő országokat arra, hogy demokratikus módon hajtsák végre saját mezőgazdasági és élelmiszer-politikájukat, prioritásaikat és stratégiáikat, fenntartható mezőgazdasági modell segítségével;
 - ismerjék el, hogy a részt vevő országoknak meg kell valósítaniuk az élelmezésbiztonságot, és meg kell védeniük a lehető legnagyobb mértékű önellátáshoz való jogukat;
 - támogassák és pártfogolják a helyi afrikai vállalkozásokat és érdekelt feleket mint az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség kezdeményezéseinek elsődleges szereplőit és kedvezményezettjeit;
 - hajtsák végre a WTO közelmúltbeli határozatát a mezőgazdasági exporttámogatások megszüntetésére, melyek torzítják a helyi piacokat, és ellehetetlenítik a megélhetést a fejlődő országokban;
 - töröljék el a vámjellegű akadályokat, amelyek megakadályozzák az afrikai országokat abban, hogy helyben hozzáadott értéket teremtsenek a nyersanyagoknak;
 - gondoskodjanak olyan hatékony uniós programokról, amelyek a helyi és regionális szinten megvalósított, kisebb léptékű projektekre helyezik a hangsúlyt;
 - vegyék figyelembe, hogy az egészséges vidéki közösségek és gazdaságok, valamint a termékeny, termelékeny és ellenálló gazdálkodási rendszerek a földjeiken tarthatják az embereket, és ezzel – a tömeges elvándorláshoz nem hozzájárulva – segíthetik a globális stabilitás fokozását;
43. felszólítja a részt vevő kormányokat és befektetőket az alábbiakra: kezdeményezzenek párbeszédet az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetségről a civil társadalommal, helyi közösségekkel és egyéb intézményekkel; biztosítsák, hogy a megkötött megállapodások a nyilvánosság számára átlátható módon elérhetőek legyenek; valamint biztosítsák az illetékes civil társadalmi szervezetek képviselőit az Új Élelmezés- és Táplálkozásbiztonsági Szövetség döntéshozó szerveiben.

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ZÁRÓSZAVAZÁSÁNAK EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	15.3.2016
A zárószavazás eredménye	+ : 35 - : 3 0 : 5
A zárószavazáson jelen lévő tagok	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebega, Bronis Ropé, Jordi Sebastià, Jasenko Selimovic, Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Pilar Ayuso, Franc Bogovič, Rosa D'Amato, Jørn Dohrmann, Peter Eriksson, Julie Girling, Ivan Jakovčić, Karin Kadenbach, Sofia Ribeiro, Tibor Szanyi

AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	20.4.2016
A zárószavazás eredménye	+: 23 -: 0 0: 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Nirj Deva, Doru-Claudian Frunzuliță, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Linda McAvan, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Marina Albiol Guzmán, Brian Hayes, Paul Rübig
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk, (2) bekezdés)	Amjad Bashir, Tiziana Beghin, Miroslav Poche

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

23	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Paavo Väyrynen
ECR	Amjad Bashir, Nirj Deva
EFDD	Tiziana Beghin, Ignazio Corrao
GUE/NGL	Marina Albiol Guzmán, Lola Sánchez Caldentey
PPE	Brian Hayes, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Davor Ivo Stier, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
S&D	Doru-Claudian Frunzulică, Enrique Guerrero Salom, Linda McAvan, Miroslav Poche, Elly Schlein, Pedro Silva Pereira
VERTS/ALE	Heidi Hautala, Maria Heubuch

0	-

1	0
PPE	Paul Rübig

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodik